ORAS
Lietus ar šlapdriba.
Dieną apie 35°, naktį 30.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:27.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | , Ill. Antradienis, Gruodžio-December 28 d., 1954 m. | Price 5c | 304

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

MENDES-FRANCE LAIMEJIMAS PARLAMENTE

J. DULLES SU SUSIDOMĖJIMU SEKĄS PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMO VEIKIMĄ

Valst. sekretorius atsakė į sveikinimo telegramą

NEW YORKAS. — 1954 m. gruodžio 20 d. PJT (Pavergtųjų Jungtinių Tautų) Seimo vardu Jungtinių Valstybių valstybės sekretoriui buvo pasiųstas šioks sveikinimas:

"PJT Seimas, susidaręs iš sovietų pavergtų Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos tautų demokratinių atstovų, siunčia Jums, Pone Sekretoriau, kalėdinius sveikinimus. Kreipdamiesi į Jus, o per Jus į visą amerikiečių tautą, mes išreiškiame tikrus ir autentiškus jausmus mūsų nutildytųjų tautų, kurios yra patikimiausi laisvojo pasaulio sąjungininkai. Su kalėdiniais linkėjimais mes norime užtikrinti Jus, kad mūsų tautos, nežiūrint komunistinės priespaudos ir pavojaus jų gyvybei, tebetiki kilniesiems krikščioniškos kultūros idealams ir laisvės bei demokratijos pagrindiniams principams. Jos tvirtai tiki, kad pasaulio taika neįmanoma, kol pusė Europos tebėra pavergta ir tik pusė laisva. Mūsų tautos didžiai vertina Jungtinių Valstybių dideles aukas besipriešinant komunistinei agresijai bei infiltracijai, lygiai kaip ir Jūsų asmeninės pastangas atstatyti prievarta pagrobtąją mūsų tautų laisvę.

Vieningi savo bendrose pastangose, siekiant savo pavergtųjų tautų išlaisvinimo, siunčiame Jums, Pone Sekretoriau, savo sveikinimus, tikėdamies, kad mūsų tautos, į 1955 m. žengdamos, gali atnaujinti savo viltis, kad didysis laisvę mylįs tautų apsisprendimo čempionas — Jungtinės Valstybės — pasistengs priartinti dieną, kada jos galės įsijungti į laisvųjų tautų šeimą".

Valstybėse Sekretoriaus atsakymas

"Aš labai vertinu PJT Seimo man pareikštus sveikinimus, kuriuos Jūs (PJT pirmininkas) ir Jūsų kolegos Seimo Bendrųjų Reikalų Komisijoje Kalėdų proga man atsiuntėte. Išreikšdamas žmonių broliškumą, Kalėdų prisiminimas mums iš naujo įkvepia bendrą tikėjimą pasaulio taika ir gera valia. Amerikiečių tauta, kaip ir kitos laisvosios tautos, per kovas ir aukas yra išmokusi branginti savivaldos ir įstatymų patikrintų pagrindinių teisių bei laisvių naudojimą. Šį laisvės paveldėjimą ji yra pasiryžusi saugoti. Naujųjų Metų išvakarėse čia Amerikoje mes esame labai atidūs sunkiai daliai tų milionų pasaulio žmonių, kuriems laisvė ir nepriklausomybė yra išplėsta, kurie betgi ryžtingai atsisako tironų diktatams palenkti savo nusistatymus bei dvasią. Apgalvoti PJT Seimo svarstymai, — juos aš stebiu su susidomėjimu, — liudija teisingą laisvojo pasaulio nusistatymą pavergtųjų tautų problemų atžvilgiu. Jie taip pat atspindi laisvųjų žmonių dvasios vieningumą, tą būtinąją laimingesnės ateities elementą".

FRANKFURTAS, Vokietija.— Jungtinių Valstybių pabėgėlių pagalbos draugija praneša, kad ji 1954 metais padėjo emigruoti iš Vakarų Vokietijos 8,000 žmonių, pabėgusių iš Rytinės Europos komunistų užvaldytų kraštų.

IŠ VISO PASAULIO

Vedybų sutartis su Ispanija

NEW YORKAS. — Protestantų dvasiškiai išreiškė nepasitenkinimą JAV nuolaidomis klerikalfašistinei Ispanijai, Amerikos doleriais išsigelbėjusiai iš ūkinio sugriuvimo. Prie bazių sutarties pasirašyta ir JAV—Ispanijos "vedybų" susitarimas. Ispanų katalikų bažnyčiai paliekama teisė tvarkyti "mišrias" vedybas. Pav., amerikietis nekatalikas negaus leidimo vesti ispanes katalikes, jei jis nepereis į katalikų tikėjimą.

Užsimušė užmigęs sklandytojas

ST. REMY, Prancūzija. — Bertrand Dauvin, 21 metų lakūnas, siekęs sumušti pasaulinį sklandymo rekordą, išsilaikė ore 44 valandas. Po to jis užmigo ir nukrito į kalnus. Jis norėjo sumušti savo tautiečio Henri Couston rekordą, pasiektą 1952 metais. Couston išsilaikė ore su sklandytuvu (lėktuvu" be motoro) 57 val.

Kalėdos Sovietų Sąjungoj

MASKVA. — Tasso agentūra praneša, kad Kalėdų šventės buvo švenčiamos įvairiose bažnyčiose, kurios buvusios pilnos lankytojų. Agentūra suminėjo, kokie aukšti protestantų dvasiškiai laikę pamaldas Rygos bei Talino bažnyčiose. Kalėdų pamaldos buvusios atlaikytos ir katalikų bažnyčiose Lietuvoj, priduria Tassas.

Suėmė radikalų politiką

BUENOS AIRES. — Argentinos policija suėmė Perono priešininką radikalų kandidatą į prezidentus 1951 m. Dr. Ricardo Balin, kai jis šiėjo iš kalėjimo, aplankęs savo kalinamą sūnų. Dr. Balbin kaltinamas prez. Perono "įžeidimu".

Susišaudymai Kinijos pakraščiuos

TAIPEH, Formoza. — Komunistų pakrančių batarejos prie Amoy uosto paleido 13 granatų į nacionalistų valdomą Quemoy salą už 13 mylių. Nuostolių nepadaryta. Nacionalistai atsakė komunistams tuo pačiu.

Chou įspėjimas Anglijai

TOKIJAS. — Komunistinės Kinijos premieras Chou En-lai įspėjo Angliją, kad ji, remdama JAV politiką dėl Formozos, tik bloginanti santykius su Liaudies Kinija.

Viskas dėl šunies

JASPER, TEX. — Būrys medžiotojų užsipuolė ant dviejų ūkininkų, brolių Garlingtonų, kad jiedu nušovę jų šunį.

To užteko, kad teksasiečiai griebtųsi ginklo. Vieni į kitus paleido apie 40 šūvių.

Nuo jų krito kaip tik tas medžiotojas, kuris atėjo į kovos lauką be šautuvo—Roy Muench, 51 metų. Abu farmeriai ir vienas medžiotojas liko sužeisti. Kautynėms pasibaigus, atbėgo iš krūmų ir šuo, dėl kurio kilo susišaudymas.

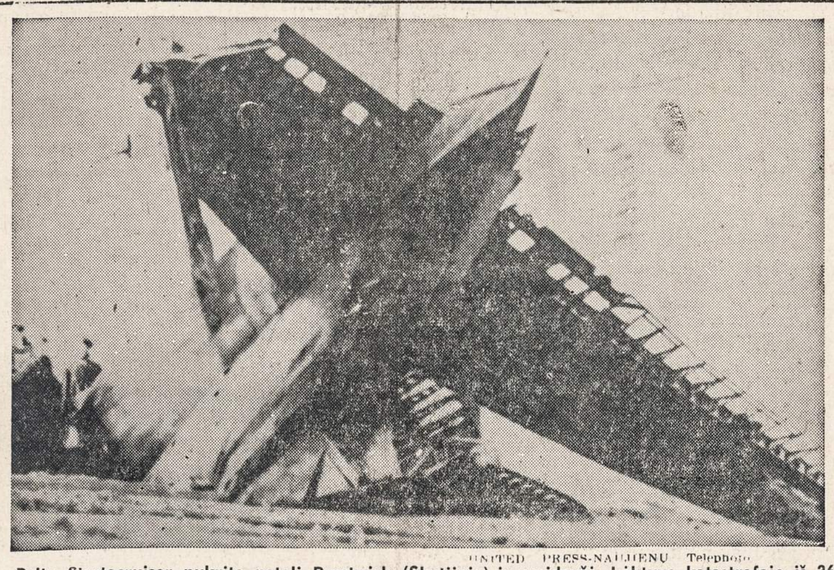

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Britų Stratocruiser nukrito netoli Prestwick (Skotijoje) ir susidaužė. Lėktuvo katastrofoje iš 36 skridusių asmenų žuvo 28. Keturi iš žuvusiųjų buvo amerikiečiai.

"PREKYBA" AMERIKOS PILIEČIAIS

JAV vėliava ir uniforma nebeteko pagarbos, rašo "US News' redaktorius David Lawrence

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Amerikos Valstybės ir Jungtinės Tautos viešai pripažino, kad komunistinė Kinija sulaužė Korėjos karo paliaubų sutartį.

Patvirtinus tokį priešo nusikaltimą, nesugaudė iš naujo patrankos, bet nutarta pasiųsti į Peipingą JT gen. sekretoriu, kad šis išprašytų iš Chou En-lai 11 Amerikos lakūnų — negražintų karo belaisvių, kurių, pagal buvusį JT vyr. armijos vadą gen. M. Clark, pasilaikyta "prekybai" apie 1,000.

Pasipiktinimas tokia "naujaja" politika nuolat didėja tarp Amerikos patriotų. Vienas iš tokių pasipiktinusių yra David Lawrence, "US News and World Report" žurnalo redaktorius. Spalio mėnesį jis rašė "Readers Digest" prieš "koegzistencijos" politiką, remdamasis Kersteno komiteto surinkta medžiaga apie Pabaltijo ir kitų SSSR kaimynų likimą iš "koegzistencijos politikos".

Anksčiau buvo kitaip

David Lawrence viename iš paskutiniųjų savo žurnalo laidų rašo apie "prekiavimą" amerikiečiais "naujosios" politikos laikais.

Anksčiau taip nebuvę. Buvo laikai, kada Amerikos vėliava ir uniforma reiškė šios šalies garbę. Buvę laikai, kada amerikiečių teisėms bet kurioj pasaulio daly apginti vyriausybė tuoj griebdavosi jėgos. Buvę laikai, kada amerikiečių teisės buvo gerbiamos ir pripažintos visuose kraštuose, net pirmaisiais nepriklausomais JAV metais.

Šiandien esama kitaip

"Drasiųjų ir laisvųjų piliečių" šalies vyriausybė, tiesa, parodžiusi rūpesčio ir noro išpirkti iš komunistų kalėjimų Robert Vogler (iš Vengrijos kalėjimo) ir William Oatis (iš čekoslovakų). Ji taip pat išpirkusi komunistų pagrobtus ir kalintus 4 lakūnus Vengrijoj ir 2 Čekoslovakijoj.

Prekyba amerikiečiais plečiasi. Amerika dabar esanti pasiruošusi mainų prekyba išgauti iš kinų komunistų kalėjimo 11 Amerikos lakūnų.

"Prekyba" didėsianti

Kokius naujus ir didesnius reikalavimus susilauksime, jei sutiksime kinų komunistams sumokėti reikalaujama kaina už anuos 11 lakūnų? — klausia David Lawrence. Ir kokios pagarbos susilauks Jungtinės Valstybės Azijos tautose, sutikdamos prekiauti savo piliečiais?

Azijos tautos negalės kitaip galvoti, kaip tik taip, kad JAV ir jos sąjungininkai eina silpnyn. "Prekybos" žmonėmis politika tik padrasins tolimesnius agresingus veiksmus, kol vėliau nieko kito nebeliks, kaip tik griebtis karo. O tada žus šimtai tūkstančių amerikiečių, kaip kad žuvo II pasauliniame kare, parodžius nuolaidas įžuliems agresoriams Muencheno konferencijoj 1936 metais, sako šis garbus Amerikos žurnalistas.

Bentley ragina nutraukt ryšius su komunistais

Būtinas žingsnis, norint JAV vadovauti laisvajam pasauliui

NEW YORKAS. — Kongreso atstovas Benley (Kersteno k-to narys) savo kalboj Amerikos vengrų katalikų susivienijimo šventėj patarė JAV vyriausybei nutraukti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga ir jos valdomomis komunistų šalimis.

Jei JAV nori būti laisvojo pasaulio dvasiniu vadovu kovoj prieš tironiją, tokį žingsnį jį turi padaryti, aiškino Bentley. Jo įsitikinimu, JAV ambasadų ir kitų diplomatinių atstovybių nauda komunistų šalyse yra labai menka, palyginus su komunistų atstovybėmis Amerikoj, kur jos yra sovietų špionažo centrinės.

Pasmerkė "gėdingąsias" sutartis

Atstovas Bentley pasižadėjo judinti šį klausimą — santykių nutraukimą — ir ateinančiame Kongrese. Jis be to išvadino Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijas gėda padariusiomis Jungtinėms Valstybėms.

Jis siūlo pareikalauti Kremliaus valdovus, kad jie ištesėtų tų konferencijų pasižadėjimus; ypač kiek tai liečia Vokietiją, Austriją ir Lenkiją. Tokio ultimatumo nepaklausius, JAV turėtų visišką pagrindą nutraukti diplomatinius santykius.

Vėliausios Žinios

— Prie San Jose, Kalifornijoj, 30,000 pėdų aukšty susidūrė du kariniai lėktuvai — sprausminiai naikintojai. Abu lakūnai užsimušė.

— Kanadoj per Kalėdų šventes žuvo 65 žmonės, iš kurių 32 automobilių nelaimėse.

— JT gen. sekretorius Hammarskjold ketvirtadienį išskrenda į Kiniją tartis dėl 11 Amerikos lakūnų paleidimo. Pakeliui jis sustos Londone dar pasitarti su užsienio reikalų ministeriu Edenu.

— Prez. Eisenhoweris, per savo spaudos sekretorių Hagerty pareiškė Augustoj, Ga., savo pasitenkinimą prancūzų parlamento nutarimu priimti V. Vokietiją į NATO. Priešingu atveju prezidentas būtų nutraukęs atostogas ir atskubėjęs į Washingtoną svarstyti, ką toliau daryti.

— Komunistinė Kinija paleido iš kalėjimo italų katalikų misionierių Tarcisio Martina, 74 metų, kuri 1951 metais buvo nuteisę kalėti iki gyvos galvos.

— Japonijos ateinančių metų biudžete numatyta lėšų 200 karo lėktuvams, kurie sudarys užuo mazgą jos karinėms pajėgoms.

— Pietų Vietnamo premieras Ngo Diem atvyko į Cannes, Prancūzijoj, pas imperatorių Bao Dai svarstyti šalies sunkumus. Nežiūrint tų sunkumų, imperatorius leidžia laiką prancūzų ištaigingoj vasarvietėj prie Viduržemio jūros.

— JAV diplomatinės įstaigos vis dar negalinčios patvirtinti, kad Vengrija būtų paleidusi nuteistą iki gyvos galvos kalėti kardinolą Mindszenty.

Žuvo Vyt. Zubrickas

SOUTH ORANGE, N. J. — Vytautas Zubrickas žuvo gruodžio 25 d. dienos metu auto nelaimėj New Jersey valstybėj. Kartu važiavusi žmona išliko gyva.

Vytautas Zubrickas yra South Orange, N. J., gyventojas. Jo brolis Dr. Br. Zubrickas gyvena Chicagoje.

— Bogore, Indonezijoj, prasideda nauja konferencija tų neutraliųjų Azijos valstybių, kurios priklauso vadinamai Colombo (pagal Ceilono sostinę) grupei.

— Jugoslavijos prezidentui Tito, viešinčaim Indijoj, išvykus medžioti, valdžia saugumo sumetimais uždraudė tą dieną pasirodyti džiunglėse bet kuriam kitam medžiotojui su šautuvu.

PRANCŪZIJA PATVIRTINO SUTARTĮ PRIIMTI VAKARŲ VOKIETIJĄ Į NATO

Neabejojama, kad parlamentas pritars ir kitiems susitarimams, surištiems su Vak. Europos Unija

PARYŽIUS. — Pirmadienio vakarą premieras Mendes-France atsiekė paties didžiausio savo vyriausybės laimėjimo: parlamentas ratifikavo jo pasirašytą sutartį priimti Vakarų Vokietiją į šiaurinio Atlanto Gynybos Organizaciją (NATO).

Už V. Vokietijos priėmimą pasisakė 296 parlamento atstovai, prieš priėmimą — 259. Šis parlamento nutarimas reiškia laimėjimą ne tik Mendes vyriausybei, bet ir visam laisvajam pasauliui. Nes tuo praskintas kelias į glaudesnę Vakarų Europos Uniją, į kurią įeis tokios buvusios priešininkės, kaip Prancūzija ir Vokietija.

Katalikai persigalvojo

Pereitą penktadienį per pirmą balsavimą už Vokietijos apginklavimą pasisakė tik 259 atstovai, o prieš 280.

Per Kalėdų šventes Paryžiuj užvirė politinės ir diplomatinės konferencijos, pačiam premierui ir užsienio diplomatams siekiant susitarti su antikomunistinėmis partijomis, kurios balsavo prieš Mendes-France partiniais sumetimais. Tokios partijos buvo katalikų liaudies respublikonai (vadovaujami George Bidault) ir nepriklausomieji respublikonai, (su Paul-Henri Reynault priešaky).

Premierui Mendes pasisekė patraukti į savo pusę kitą įtakinga katalikų partijos vadą — Robert Schuman, buvusį užsienio reikalų ministerį. Jam pažadėta ateity užsienio reikalų ministerio vietą, kurią dabar yra užėmęs pats premieras. Kaip spėjama, Schuman paveikė ir kitus savo partijos draugus.

Laukiama kitų balsavimų

Nubalsavus sutartį Vokietijai priimti į NATO, o taip pat jos visiškai nepriklausomybei atstatyti, atrodo, kad mažiausia tie patys atstovai pasisakys ir už patį apginklavimą, kuris yra nusakytas atskira sutartim.

Tuo pačiu balsavimu pašalintas Mendes-France vyriausybės krizė. Ji būtų neišvengiama, jei parlamentas atmestų jo pasirašytąsias sutartis.

Gal būt, kad parlamento atstovus paveikė ir paskutinė Mendes kalba, kurioj jis įrodinėjo, jog sutartis atmetus, Vokietija bus vistiek ginkluojama, o Prancūzija iškris iš didžiųjų valstybių tarpo ir nebeteks turimo politinio vaidmens.

McCarthy siūlo ūkinę blokadą prieš Kiniją

Reikalauja nutraukti paramą ir Amerikos sąjungininkams

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. McCarthy (resp., Wis.) sako, kad JAV vyriausybė turėtų griebtis prieš komunistinę Kiniją ekonominės blokados.

Pačios Jungtinės Valstybės su Kinija kaip ir neprekiaujančios, bet nemaža JAV sąjungininkų, ypač Britanija, metai iš metų didina savo prekybą su šia komunistų šalim. McCarthy ragina tokiems sąjungininkams, kaip Anglijai, nutraukti JAV teikiama ekonominę paramą, kol jie nesusilaikys nuo prekiavimo su Peipingo vyriausybe.

Šitokia griežtesnė politika esanti būtina, norint visų pirma išvaduoti iš kinų kalėjimo Amerikos lakūnus, kalbėjo spaudos korespondentams Wisconsino senatorius. Korespondentai norėjo iš jo išgauti ką nors daugiau ir apie prez. Eisenhowerio "nuolaidžią politiką" komunistams, kaip kad McCarthy išsireiškė lapkričio 7 d. ir sukėlė didelį sąmyšį respublikonų tarpe. Bet jis atsisakė liesti šią temą iš naujo.

Švedų garlaivis atlaikė orkaną

Po 4 dienų kovos "Petra" įvilko į saugų uostą

CUXHAVEN, Vokietija. — Švedų garlaivis "Petra", 1370 tonų, kuris buvo laikomas žuvęs, vilkikams padedant, įplaukė Kalėdų dieną į šį uostą.

Laivas atlaikė 4 dienas ir naktis baisų orkaną, kuris šiaurės jūros erdvėj pareikalavo 74 gyvybių. Jį užtiko prie Sylto salos nulužusiais stiebais, be vairo ir sugadintomis mašinomis. Per visą tą laiko jūrininkai negalėjo nė akių sudėti. Jie išlipo iš laivo nusikamavę. Švedų konsulas laivo išsigelbėjimą pavadino "džaiugsmingiausia Kalėdų dovana visiems švedams".

Per Kalėdų šventes žuvo 500 gyventojų

380 automobilių nelaimėse

WASHINGTONAS. — UP agentūros surinktomis žiniomis, per dvi Kalėdų dienas, šeštadienį ir sekmadienį, Jungtinėse Valstybėse žuvo 500 žmonių.

Iš jų 380 žuvo automobilių katastrofose, 62 žmonės sudegė arba užtroško per gaisrus; kiti mirė įvairiose nelaimėse.

JAV saugaus susisiekimo taryba pranašavo, remdamasi kitų metų nelaimių statistika, kad per šventes nuo automobilių žus 370 gyventojų.

—P. Italijoj pirmadienį įvyko stiprokas žemės drebėjimas. Sugriauta nemaža namų; keletą žmonių sužeista.

Nedarbas didėsiąs

Reikia padidinti uždarbius $25 bil., sako ekonomistai

WASHINGTONAS, D. C. — JAV planavimo sąjunga įspėjo vyriausybę, kad ateinančiais metais nedarbas dar padidės, jeigu vyriausybė ir pramonė nepadidins dabartinės gamybos, o per ją ir žmonių pirkimo pajėgumo.

Nedarbui pašalinti planuotojai prašo išleisti naujiems darbams papildomai bilijoninių sumų, kad iš jų gautųsi $25 bil. uždarbio. Šią sumą ir kitaip sutelkti, pav., sumažinant mokesčius, atpiginant pragyvenimą ir kitokiais būdais. Ekonomistai ragina vyriausybę plėsti viešąją statybą, kaip plentų, namų, tiltų, ligoninių ir mokyklų.

'REGISTERED GRADUATE'

NURSES

General Staff — 2 Nurses —
Shift 3—11. One on medical floor, one on obstetrical floor. General Staff — Nurse 11 P. M. to 7 A. M. on Surgical floor. Operating room Supervisor with Operating room technique.
Ultra Modern Hospital 52 bed, near Indianapolis, Ind.
Excellent Personnel Policies. — Good wages.
APPLY OR WRITE
IDA MAE MOUCHETTE
R. N. Director of Nurses.

RUSH MEMORIAL HOSPITAL
Rushville, Indiana

Phone Collect
3911 or 2001

Mokyklos padės išsirinkti darbą

H. Sommers, viešųjų mokyklų viršininko padėjėjas, pareiškė, jog ateityje mokykla vis didesnį vaidinsianti vaidmenį mokiniui pasirenkant gyvenime darbą bei tarnybą.

Tokiam mokyklos vaidmeniui pagrindas jau esąs padėtas Chicagos mokyklų sistemoje. Jau esą joje 54 patarėjai, kurie įvairiose mokyklose mokiniams teikią patarimų, kokį susiieškoti sau darbą, į kokią kolegiją stoti toliau mokytis ir pan.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Pirkite JAV taupymo bonus.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-3248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

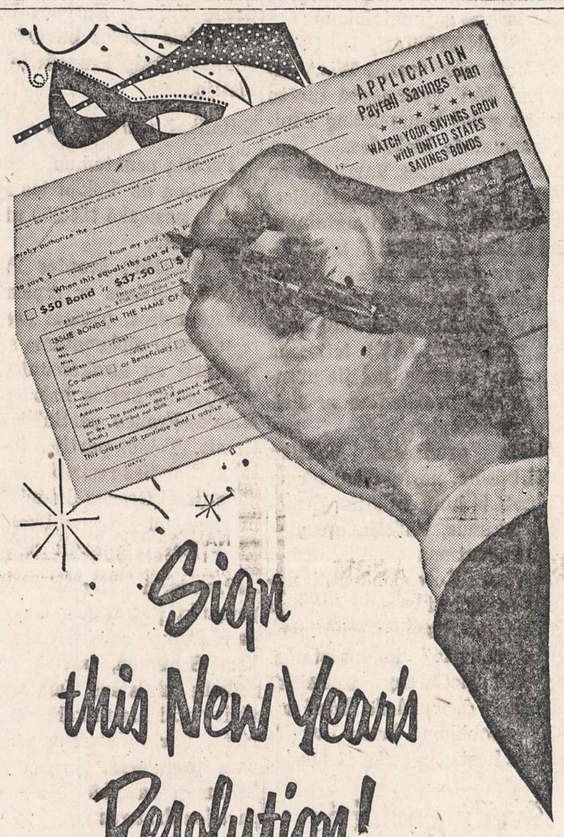

IF you can't seem to save for the things you want most in life, here's the perfect plan with which to begin 1955. It's the Payroll Savings Plan of investment in U. S. Savings Bonds—and it's making dreams come true for 8 million Americans just like yourself. It's one of the easiest savings plans ever, because your saving is actually done *for* you.

Here's how it works. Just sign the form provided by your pay office and fill in the amount you want to save each week. That amount will be put aside for you—before you have a chance to spend it. When enough accumulates, your company will buy and turn over to you a Series E Savings Bond.

Bonds, you know, earn an average 3% annual interest, compounded every 6 months, if held to maturity. And now they go on earning for as long as 19 years and 8 months! That means a return of up to 80% *more* than you originally paid.

Put your family's security—and your favorite dreams—at the top of your list of New Year's resolutions. Start 1955 by signing up for the Payroll Savings Plan where you work or, if you're self-employed, the Bond-A-Month Plan where you bank.

Choose your own savings goal

	If you want approximately		
	$5,000	$10,000	$25,000
Each week for 9 years and 8 months, save.....	$8.80	$18.75	$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save.....	$3.75	$7.50	$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save *any* sum you wish, from a couple of dollars a payday up to as much as you want. The important thing is, *start your Plan today!*

If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds that pay interest semi-annually by Treasury check.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Petrą Širvoką aplankius

Savo laiku buvome lyg ir susitarę su rašytoju Juozu Švaistu, kad jis susitiks su Petru Širvoku ir aprašys Amerikos lietuviams pirmuosius senuko įspūdžius. Mums visiems yra įdomūs seno žmogaus išgyvenimai ir patyrimai. Bet rašytojas nuo pasikalbėjimo kratosi.

Aną dieną viename susirinkime patraukėme Švaistą į šalį ir užklausėme, ar jis jau matėsi su savo didvyriu.

— Mačiausi, — trumpai atšovė p. Švaistas.

— Ar užrašėte pasikalbėjimą?

— Ne.

— Kodėl?

— O kuriam tikslui aš jį turėjau užrašyti? — vėl paklausė rašytojas.

— Kad visi leituviai galėtų pasidžiaugti Jūsų plunksna ir senuko mintimis.

— Mano plunksna kitiems nerūpi... — piktai atkirto p. Švaistas. O kai pastebėjau, kad tą dieną jis buvo blogoje nuotaikoje, tai tuojau jis man pokštelėjo:

— Ne bloga nuotaika, bet teisybė. Na, pasakyk, kas šiandien lietuviška plunksna domisi? Iš viso, kas šiandien lietuviškais rašytojais domisi? Jeigu Amerikos lietuviams būtų rūpėję, ką esu parašęs apie Petrą Širvoką, tai šiandien šios knygos antrą laidą jau būtume turėję ruošti, o dabar prieš du metu išleisto tūkstančio egzempliorių pusė tebeguli neparduota. Tai koks čia domėjimasis? Amerikoje yra milijonas lietuvių. Iš jų neatsirado nė tūkstančio, kuris būtų knygą įsigijęs.

Matėme, kad rašytojas buvo nesukalbamas. Čia dalimi buvo gal kiek kalta ir pati knygos kaina. Iki šio meto **Petras Širvokas** buvo pardavinėjamas po 2.75, o dabar knygą jau galima įsigyti už du doleriu. Reikia manyti, kad per šias šventes Švaisto parašytoji knyga bus išpirkta.

Tuo tarpu Jūsų korespondentas aplankė palyginamai neseniai atsiradusį dypuką, užklausė jį keletą klausimų ir bandys pasidalyti savo įspūdžiais.

Senukas Širvokas yra apsigyvenęs Bridgeporte. Į jo kambarėlį tenka eiti ilgu koridoriu, bet vis dėlto įėjimas yra iš Halsted gatvės. Senukas atrodo pailsėjęs, atsigavęs, pasitaisęs. Akys jo silpnos, ašaroja. Klausa jo nepaprastai gera, protas šviesus.

— Kaip įsikūrėte Amerikoje? — užklausėme Petrą Širvoką.

— Įsikūriau? O kas jau mano amžiuje galima kurti ir ką įkurti? — užklausė senukas, ir pats tuojau atsakė: — Nieko aš nesukūriau ir niekur neįsikūriau. Toks jau mano gyvenimas buvo. Kelis kartus svajojau apie įsikūrimą, bet vieną kartą vieni, kitą kartą kiti tas svajones man vis išblaškydavo. Gal galėtum pavadinti įsikūrimu paskutinius du metu nepriklausomoje Lietuvoje, kai gavau seniems kareiviams skiriamą pensiją ir gyvenu kaime. Septyniolika metų važinėjau, prašymus rašinėjau, meldžiau, kol galų gale paskyrė kelis litus, manė, matyt, kad greitai mirsiu, bet neilgai ta pensija naudojausi. Peleckis pirmiausia tas pensijas panaikino. Įsikūrimas, kaip matote, buvo labai trumpas.

— Man visą laiką rūpėjo senatvėje turėti ramų kampelį, sriubos dubenį ir duonos kraužlį. Jeigu tas kraužlys ne perdaug kietas, tai labai labai gerai...

— Kampą, kaip matote, turiu. Turiu lovą, turiu krėslą. Yra ir langas. Kur jis eina, dar nespėjau išrokuoti. Žinau, kad pro langą nieko nesimato. Ten tik sienos ir kiti langai. Vasaros metu, į pavakarę, čia pasidaro žymiai šviesiai, nes viršutinę sienos dalį saulė nušviečia. Kur tie langai eina — nežinau, neprimatau.

— Klausa, berods, manęs dar neapgaudinėja. Kai atvykau, tai Holstryčiu konkės dar tebevažinėjo, bet dabar jų negirdžiu. Lietuviškos konkės tokio triukšmo nesukeldavo. Čia buvo elektrikinės, daug greitesnės, todėl jos ir belsdavosi tiek. Dabar visą laiką girdžiu tomabilius. Čia jų, matyt, yra didelė daugybė... Kartais įgrysta tas nuolatinis jų zujimas. Vieni dar iš vakaro nespėjo aprimti, o apie trečią valandą jau sunkieji ir vėl pradeda...

— Bet šiaip Amerika skųstis negaliu. Brolio vaikai mane gražiai priėmė ir gerai karšina. Be to, kai pasižiūriu į tuos, kurie žymiai anksčiau už mane pabėgo ir Ameriką prieš 5 ar 6 metus pasiekė; kurie iš Lietuvos taip skubėjo, jog ten paliko jaunas savo žmonas ir mažus vaikus; kurie savo broliams ir seserims net sudiev nepasakė; kurie iš anksto ruošėsi kelionėn ir išsivežė ne tiktai savo, bet ir lietuvių jiems patikėtą turtą; kai į juos pasižiūriu, tai nepavydžiu. Labai daug pirmyn jie nepasistūmė.

— Iš Lietuvos pirmiausia išbėgo patys apsukriausieji, aukščiausias vietas užėmusieji ir valdžios tomabilius turėjusieji; vėliau bėgo su vokiečiais susigyvenusieji; dar vėliau bėgo mokytieji, kariuomenėje buvusieji, policijoje dirbusieji, mokesčius rinkusieji, bankuose sėdėjusieji... Rengėmės visi bėgti, bet kai apsižiūrėjom, tai jau buvo pervėlu. Pirmieji mums nepasakė, kad bėga. Jie gyrėsi, kad skuba kovoti, priešui kelio pastoti. Kada visa Lietuva buvo pasiruošusi bėgti, pasirodė, kad ji buvo palikta be ratų. Pėsčias netoli nubėgsi. Varsnas kitas dar ir aš nubėgčiau, bet ką darys moterys su vaikais, kaip išsineši ligotus?

— Nors jie ir anksčiau išbėgo, bet labai toli nenubėgo. Vienas mokytas propesorius čia vienos krautuvės sandėliukyje dirba. Kitas nuovados viršininkas točkute geležies gabalus vežioja, o vienas generolas, kuris Lietuvoje valdžias vertė ir kurio net prezidentas bijojo, čia degtinę pardavinėja... Aš jį pažįstu dar iš Rusijos, vienose kazarmėse buvome.

(Tąsa seks)

Reporteris

(Telephoto) PRESS-NAUJIENŲ

Dr. Samuel Sheppard turės praleisti daug metų už grotų. Clevelande buvo nagrinėjama jo byla. Prisaikdintieji teisėjai (jury) nusprendė, kad jis šią vasarą nužudė savo žmoną. Teisėjas jam paskyrė kalėjimo bausmę iki gyvos galvos. Tačiau po dešimties metų Dr. Sheppard galės prašyti sąlyginio paliuosavimo iš kalėjimo.

'NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Chicagos lietuvių šachmatų varžybos

"Perkūno" klubo šachmatų sekcijos tradicinis metinis, o kartu ir jubiliejinis — penkerių metų gyvavimo proga — turnyras jau pasibaigė. Varžovai išsirikiavo šia eile: 1. A. Zujus su 6.5 taško iš 7 galimų, 2. K. Jakštas su 5 taškais, 3, 4, 5 — R. Estka, V. Karpuška ir K. Šalkauskas — kiekvienas su 4 taškais, 6. Augulis su 2 taškais, 7. J. Kaunas su 1½ taško ir 8. K. Ramašauskas su 1 tašku. Nors R. Estka, V. Karpuška ir K. Šalkauskas, surinkę po lygiai taškų, pasidalijo 3, 4 ir 5 vietas, bet lietuvių komandos lentų eilei nustatyti buvo pritaikyta Bergerio lentelė, ir komandos žaidėjai yra suskirstyti šitaip: 1 lenta — P. Tautvaiša, 2 — Al. Zujus, 3.— K. Jakštas, 4. — R. Estka, 5 — Vl. Karpuška, 6 — K. Šalkauskas.

Pirmos vietos (klube, ne komandoj!) laimėjimas tokia aukšta pasekme man pačiam buvo netikėtas, ypač, kad žaidžiau sirgdamas ir turėjau tokį rimtą konkurentą, kaip mūsų ekspertas K. Jakštas. Partijų kokybė nebuvo perdaug aukšta. Partijoje su K. Jakštu man pasisekė išvengti pralaimėjimo ir baigti lygiomis tik dėl to, kad mano jaunas priešininkas pateko į žiaurų "ceitnotą". Bene geriausią partiją man pavyko sužaisti su mūsų pernykščiu klubo meisteriu R. Estka, išnaudojus porą jo nežymių taktiškų klaidelių ir perėmus iniciatyvą, žaidžiant juodais. Jis pats pareiškė po partijos, kad, rodosi, nebuvo padaręs stambių klaidų.

J. Kauno pasekmė yra peržema ir neatitinka jo pajėgumo. K. Ramašauskas, gabus, bet, deja, nekantrus ir "karštakošis" žaidėjas, nesužaidęs skirtu laiku trijų partijų, gavo nulius ir liko su 1 tašku iš 4 sužaistų partijų, — rezultatas, kuris taip pat nerodo jo tikro pajėgumo.

Turnyro uždarymas, prizų įteikimas ir metinis narių susirinkimas įvyks penktadienį po Trijų Karalių, sausio 7 d., 7:30 v. v., Lietuvių Auditorijoje. Visi turnyro dalyviai ir šiaip besidomintieji šachmatų menu kviečiami atsilankyti.

Baigdamas noriu dar kartą padėkoti visiems mūsų šachmatininkams, kurie nepatingėjo atvažiuoti ir sužaisti turnyrines partijas pas mane namie, o ypač p. V. Karpuškai, kelis kartus vežusiam mane "nuo durų iki durų" į Lietuvių Auditoriją.

Al. Zujus

'NAUJIENAS' SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Skaitykite "N-nas"

ANTANAS GALMINAS

gyveno Barrington, Ill.

Mirė 1954 m. gruodžio mėn. 24 dieną, sulaukęs 64 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Pagramančių parapijoje, Gudlaukių kaime.

Amerikoj išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: sesuo Josephine Gedwill su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituanica Ave.

Trečiadienį, gruodžio 29 d., 8:30 valandą ryto, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Galmino giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sesuo su šeima ir kiti Giminės.

Laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2229

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA!!

Kiekvienam lietuviui, kuris supranta tautinės kultūros reikšmę, dar nevėlu Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti. Nei viena svetima enciklopedija neduoda tiek lituanistinių žinių, kiek jų duoda savoji.

Lietuvių Enciklopediją galima užsisakyti šiuo adresu:

L. E. LEIDYKLA, 366 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

Kiekvienoj didesnėj lietuvių kolonijoj Lietuvių Enciklopediją platina leidyklos įgalioti atstovai, tad galima ir per juos Lietuvių Enciklopediją prenumeruoti.

Šiomis dienomis išėjo IV-tas L. Enciklopedijos tomas. Kas norėtų IV-tąjį ar ankstyvesnius tomus gauti — prašomas leidyklos adresu iš JAV siųsti $7.75, iš užsienio $7.98. Į tas sumas įeina ir paprastosios pašto išlaidos.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA — GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA!

KVIEČIAME UŽSISAKYTI

PROF. VACLOVO BIRŽIŠKOS

Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija 1953 metais išleido prof. Vaclovo Biržiškos Senųjų lietuviškų knygų istorijos I-ją dalį. Draugija tikėjosi parduoti pakankamą pirmosios egzempliorių skaičių, kad galėtų išleisti II-ją dalį, bet iki šio meto parduotas mažas egz. skaičius.

Draugija yra pasiryžusi išleisti šios knygos II-rą dalį, bet reikalinga knygos mėgėjų paramos. Ji nori iš anksto gauti knygos prenumeratas. Knygos kaina bus tokia: minkštais virš. $2.00, o kietais $3.00.

Kas atsiųs $4.00, tai gaus abi knygas minkštais viršeliais, o kas atsiųs $5.00, tai gaus abi knygas kietais viršeliais. Pirmasis tomas bus tuojau išsiųstas, o antrasis bus išsiųstas, kai knyga bus išspausdinta.

Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

CHICAGOS LIET. LITERATŪROS DR-JA
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

DUOKITE PRAKTIŠKIAUSIAS DOVANAS KALĖDOMS

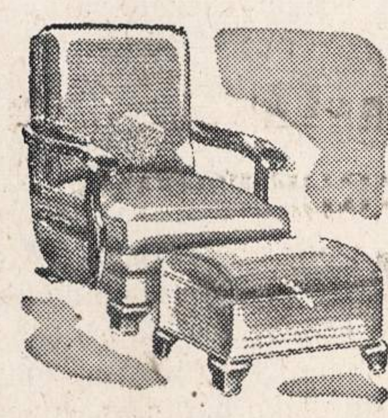

Dėl namų, dėl šeimynos džiaugsmo. Taip pat čia rasite tūkstantinį pasirinkimą dėl Tamstų mažųjų: žaislų - toys. Už prieinamiausias kainas mieste. Maži rankpinigiai rezervuos dalykus Kalėdų pristatymui. Kviečiame greitai atsilankyti į šią

Erdvią ir Patogią Seniausią Lietuvių Bendrovės Krautuvę

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747
Savings Insured to $10,000.00 by F. S. L. I. C.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300

Property Management
Mortgage Sales — Loans
Notary Public
Investment Counselors

Home of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders

Waterbury, Conn.

Gerai veikia skautai

1949 m. čia įsisteigęs skautų vienetas iki šiol išaugo į gana skaitlingas berniukų ir mergaičių draugoves. Pradžioje skautus suorganizavo ir išugdė p. Šatkauskienė ir p. Zelinkevičius, dabar draugovėms energingai vadovauja p. Matonis ir p. Saulaitienė.

Skautai čia yra populiarūs ir jų parengimus waterburiečiai noriai lanko.

Be abejo, veikimo sąlygos čia nėra palankios, nes skautai neturi čia tų lengvatų, kokias turėjo tėvynėje, neturi nė įtakingų globėjų — mecenatų. Tai spragai bent dalinai prašalinti, prieš du metu susiorganizavo čia Skautams Remti Draugija, kuri skautams jau daug visokeriopai yra padėjusi. Draugijai sėkmingai pirmininkauja veikli p. Vaitkevičienė.

Spaudos atgavimo minėjimas

Š. m. gruodžio 12 d. Tremtinių Draugija čia surengė liet. spaudos atgavimo minėjimą, į kurį atsilankė virš 400 svečių. Nepaprastai įdomią paskaitą laikė iš Bostono atvykęs p. Santvaras. Jis vaizdžiai nušvietė mūsų tautos vargus kovoje dėl savo kalbos ir dėl spausdinto žodžio. Buvo pagerbti knygnešiai veteranai, buvo dainų ir deklamacijų. Klausytojų tarpe pasigesta jaunimo, kurio čia, kaip studijuojančių, taip ir vidur. mokyklą lankančių, yra gražus būrys.

Bendrai, su apgailestavimu tenka pasakyti, kad mūsų jaunimas panašius subuvimus labai negausiai lanko. Kai buvome tėvynėje, visas tas žinias apie mūsų tautos praeitį jaunimas pasisemdavo mokyklos suole. Tai buvo privaloma. Čiagi, tremtyje, tų žinių galėtų įgyti lankydami panašias paskaitas, minėjimus, pranešimus, arba skaitydami spaudą. Neturėdami žinių apie savo tautos praeitį, nekokie bus tautos vairuotojai, kai jiems teks pakeisti senius.

Kalėdų linkėjimai

Prieš kurį laiką mūsų spaudoje buvo pasisakyta prieš čia Amerikoje paplitusį ir labai jau mechanizuotą sveikinimąsi kalėdinėmis atvirutėmis. Ši idėja waterburiečiuose rado pritarimo. Žemiau išvardinti asmenys kalėdinius linkėjimus savo bičiuliams pasiuntė radio bangomis, o išlaidas, skirtas atvirlaiškių pirkimui, per vietos Balfo skyrių suaukojo įvairiems kilniems tikslams.

Po $ dol. aukojo: E. ir S. Bajorinai, Ildefonsas Jankauskas ir Jonas Montvydas.

Po 3 dol.: O. ir M. Tonkūnai, E. ir Dr. M. Deveniai, ir S. ir E. Vaitkevičiai.

Po 2 dol. — Viktoras Vaitkus su šeima, Danutė Venclauskaitė su šeima, Jurgis Šmulkštys, Petrė Šopytė, Vladas Varneckas su šeima, Zenonas Katarskas, X. X., Alfonsas Plepys su šeima, Antanas Balsys su šeima, Antanas Stankevičius su šeima, Kazimieras Kiaunė su šeima, Bronius Maurutis su šeima, Martynas Kleinaitis su šeima, Juozas Valkauskas, Juozas Skruzdys ir Vaclovas Kuzmickas su šeima.

Po 1 dol. — Povilas Kūras su šeima, Pranas Gaižutis su šeima, Vincas Blažaitis su šeima, Petras Valūnas (iš Toringtono) su šeima, Jonas Valaitis su šeima, A. Colney, Antanas Petrauskas, Zigmas Delininkaitis ir Albinas Drakšis.

Viso suaukota 69 dol., kuriuos Balfas pasiųs pagal aukotojo nurodymą.

Būtų labai gražu, kad ši per spaudą paskleista idėja prigytų ir kad šis waterburiečių mostas taptų papročiu. Tuo mes bent dalinai palengvinsime sunkią ištrėmimo naštą mūsų brolių ir sesių Europoje. **AP.**

Skaitykite "N-nas"

Rockford, Ill.

1954 m. veiklos apžvalga

1954 metai Rockfordo lietuvių kolonijos veikloje pasižymėjo dideliais įvykiais. Vienas svarbiausių tų įvykių, tai naujojo Lietuvių Kultūros Draugijos namo atidarymas, kuris įvyko gegužės mėn. Modernių patalpų pasistatymas suteikė neribotas galimybes Rockfordo lietuvių organizacijoms plėtotis ir veikti. Dabar visas lietuvių veikimas tarpsta tose naujose patalpose — Lietuvių Klube.

Pažymėtina, kad dabar daug čiagimių lietuvių rašosi į Lietuvių Kultūros Draugiją. Tuo būdu jie susipažįsta ir suartėja su lietuvių reikalais bei su organizacijomis.

Praėjusieji metai buvo turtingi ir kitokia veikla. Visų pirma reikia pažymėti pavykusį Vasario 16-sios minėjimą, kurį suruošė vietos Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Jo pasisekimą liudija lietuvių sudėtos aukos.

Vasaros sezonas prabėgo greitai. Visa eilė lietuvių draugijų turėjo savo gegužines bei pasilinksminimus parkuose. Jie dažniausia praėjo geru pasisekimu.

Įvyko taip pat eilė rudeninių pobūvių salėje. Kultūros draugijos moterys suruošė kaukių balių, kuris atnešė nemaža pelno. Toliau paminėtinas sportininkų parengimas, kalakutų loterija ir kitkas.

Ypatingo atžymėjimo vertas moterų surengtas "bazaras". Rengimo komisijos pirmininkė ponia Yankaitienė sako, kad raportas parodys siurprizą finansiniu atžvilgiu.

SLA 77 kuopos pietūs taip pat gerai pavyko. BALFo 10-ties metų sukakties minėjimas buvo geresnis, negu tikėtasi. Už surinktas aukas ir pelną buvo pasiųsta Vokietijos lietuviams $125 vertės Kalėdų dovanėlių. Be to, $25 paskirti Vasario 16-sios gimnazijai.

Nors L. Kult. D-jos meno mėgėjų ratelis nepasižymi narių gausumu, bet dirba išsijuosęs. Jis dainavo klubo atidarymo iškilmėse, kartu su lietuvių bendruomenės apylinke surengė motinų pagerbimo koncertą, kuriame dalyvavo pakviestas Chicagos Lietuvių Vyrų Choras. O dabar du kartu per savaitę repetuoja naują veikalą — "Rūgiapjūtės pabaigtuves", kurios įvyks 1955 m. sausio 23 d. Tikimasi, kad spektaklis sutrauks daug publikos, nes veikalas gražus ir perpintas lietuvių liaudies dainomis.

Šalia teigiamų reiškinių praėjusiais metais pasitaikė ir nelabai malonių dalykų. Darbai gerokai sumažėjo. Dauguma dirbtuvių panaikino darbo antvalandžius ir naktines pamainas. Bet reikia džiaugtis, kad lietuvių tarpe bedarbių kaip ir neatsirado. Kai kurios dirbtuvės išmokėjo 5% ir didesnius Kalėdų bonus. Bet buvo ir tokių fabrikų, kurie pasitenkino, pasiųsdami darbininkams tik sveikinimus "Merry Christmas".

Lietuvių vaikučiai taip pat buvo neužmiršti. Lietuvių Kultūros Draugija jiems surengė pobūvį, kurio metu Kalėdų Senelis visus apdovanojo.

Liūdniausią lapą Rockfordo lietuvių kolonijoje praėjusias metais išrašė mirtis, kuri pasiėmė su savim 34 lietuvius. Nemaža jų buvo dar tvirtų ir pajėgių dirbti visuomeninį darbą. Jiems mirus, susidarė spraga lietuvių gyvenime ir lietuvių organizacijose. Nėra galimybės tą spragą užpildyti.

Šitokie 1954 metai buvo Rockfordo lietuvių kolonijai. Kokie bus ateinantieji—pažiūrėsim.

—Žvalgas.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

Klausykit radiją šį vakarą iš galingos WGES stoties (5000 watts) 1390 kil.

Užgirsite naujos muzikos ir naujų dainų. Dainuos Trys Meilytės: Vanda, Irena ir Kristina. Pradžia lygiai 8 valandą vakaro. Povilo Šaltimiero jau 19 metų vedamas radijas.

YOUR WAY TO HEALTH

ONE WEEK AT BEAUTIFUL MUDLAVIA SPRINGS, KRAMER, INDIANA (Near Atica)
MASSAGE, HOT MUD BATH

Beautiful Surroundings — Reasonable Rates.
"You'll be in better health after a visit with us"

Phone: ATICA, INDIANA 5-F-10

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Svarbus pranešimas Čikagos lietuviams

BIRUTĖS SALDAINIŲ Generalinis Atstovas
Chicagoje ir Illinois valstijoje yra dar iš Nepriklausomos Lietuvos plačiai žinomas lietuviškos prekybos pionierius

D. JURJONAS

Ateinančių švenčių proga, o taip pat šeimyninėms iškilmėms —vestuvėms, vardinėms, krikštynoms ir t. t. — užsisakykit

BIRUTĖS SALDAINIUS pas BALTIC CO.

Generalinį Atstovą tokiu adresu:

D. JURJONAS
3524 So. Halsted St., Chicago 9, Ill.
Telefonas: BIshop 7-3371

1954 metais Amerikos žmonės sudėjo į Taupymo ir Skolinimo Bendroves virš 9 bilijonus dolerių. Jie žino, kad čia sudėti pinigai yra apdrausti iki $10,000.00 per Federalės Valdžios įsteigtą įstaigą ir kad gauna gerus devidendus. Nėra vėlu! Pradėk šiandien!

Universal Savings and Loan Association
1800 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.

Automobilistams tuščias lotas šalimais.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA

DAINA TELEVISION
sales - service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ
CHIROPRACTIC PHYSICIAN

618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Italai Ratifikavo

Italijos atstovų butas gruodžio 23 d. ratifikavo 335 balsais prieš 239 Vakarų Europos Unijos sutartį, kuri suteikia Vokiečių Federalinei Respublikai suverenumo (nepriklausomybės) teises ir leidžia ginkluotis. Turės dar balsuoti senatas, bet manoma, kad jisai pasielgs taip, kaip žemesnieji parlamento rūmai.

Už ratifikavimą balsavo visos partijos, išimant prosovietinį bloką, kurį sudaro komunistai ir kairieji "socialistai". Prie šio kairiojo bloko prisidėjo ir keturi krikščionių demokratų atstovai (du iš jų išmesti iš partijos).

Buvo laukiama, kad komunistai ir jų bendrakeleiviai kels didelį triukšmą parlamente, einant debatams dėl ratifikavimo, ir darys obstrukciją, kad atstovai negalėtų balsuoti. Bet komunistai matė, kad jie prakiš, todėl jie bandė tiktai manevruoti, siūlydami atidėti balsavimą po Kalėdų. Bet ir tai jiems nepasisekė: balsavimas įvyko sesijoje, kuri tęsėsi 8 valandas.

Vakarų Europos Unijos sutartį jau prieš tai buvo patvirtinę Islandijos, Norvegijos ir D. Britanijos parlamentai.

Komunistų Registracijos Įstatymas

Federalinis apeliacijos teismas Washingtone pripažino, 2 balsais prieš 1, kad priešvalstybinės veiklos kontrolės įstatymas, priimtas 1950 metais, neprieštarauja JAV konstitucijai. Tas įstatymas yra žinomas, kaip McCarran Act, nes jo sumanytojas buvo velionis senatorius McCarran, demokratas iš Nevada valstybės.

Jisai laiko komunistų partiją svetimos valstybės agentūra ir įpareigoja ją įsiregistruoti, pateikiant valdžiai centro komiteto narių vardus pavardes, visų partijos narių sąrašą ir nurodant partijos pajamų šaltinius ir kaip ji savo pajamas suvartoja. Jei partijos viršininkai šitos pareigos neatlieka, tai įsiregistruoti turi patys partijos nariai.

Už įstatymo nevykdymą komunistų partija gali būt nubausta iki $10,000 pinigine pabauda, o asmenys, kurių pareiga įregistruoti, gali būt nubausti kalėjimu iki 5 metų arba pinigine pabauda iki $10,000, arba kalėjimu ir pabauda.

Komunistų partijai buvo įsakyta registruotis 1953 m. balandžio mėnesį, bet ji kreipėsi į apeliacijos teismą, kuris tik dabar, prieš Kalėdas padarė sprendimą.

Du apeliacijos teismo nariai pripažino visų McCarrano Akto nuostatų konstitucingumą. Tačiau vienas teisėjas pareiškė atskirą nuomonę, sakydamas, kad šis įstatymas prieštaraująs JAV konstitucijos penktajai pataisai, kuri apsaugoja kaltinamuosius nuo savęs inkriminavimo. Ši konstitucijos pataisa yra taikoma kaltinamiems baudžiamose bylose, kad jie nebūtų verčiami liudyti prieš save.

Reikia manyti, kad komunistų advokatai eis ir į Vyriausiąjį teismą, ir tik pastarasis galutinai nuspręs, ar komunistai turi registruotis, kaip svetimos valstybės agentai, ar ne.

Teisingumo mašinerija Amerikoje labai lėta, bet komunistai skundžiasi, kad čia jokio teisingumo nesą.

APŽVALGA

MIRTIES GRASINIMAI

Vokiečių Federalinės Respublikos Vyriausiojo Konstitucijos Teismo nariai kasdien gauna laiškų, grasinančių mirtim, jei jie nuspręs, kad komunistų partija yra priešinga konstitucijai organizacija. Teismo rūmai yra Karlsruhe mieste.

Prieš kiek laiko buvo įteiktas federaliniam parlamentui (bundestagui) Bonnoje įstatymo sumanymas, kuriuo komunistų partija uždraudžiama, kaip priešvalstybinė organizacija. Sumanymą besvarstant, atvyko į Bonną iš rytinio Berlyno tarptautinės teisės "ekspertas" ir atsišaukė į parlamentą, įrodinėdamas, kad federalinė respublika neturinti teisės uždrausti komunistų partiją, nes tai būtų priešinga Keturių Didžiųjų susitarimams, liečiantiems Vokietiją. Bonnos vyriausybė todėl nutarė pavesti klausimą išspręsti Vyriausiajam Konstitucijos Teismui.

Šią progą komunistai panaudoja teismo narių terorizavimui. Partija išleido atsišaukimą į savo narius ir simpatizatorius, kad jie organizuotų "liaudies protestą", ir dabar plaukia laiškai teisėjams, grasinantieji mirtim. Komunistų moterys lanko teisėjų namus, reikalaudamos jų atsistatydinimo. O komunistų advokatai naudoja naują argumentą, kad Rusija nelėisianti Vokietijai susivienyti, jei federalinėje respublikoje bus uždrausta komunistų partija.

Tuo tarpu Rusijoje yra uždraustos visos politinės partijos, išimant komunistų. Rytinėje Vokietijoje yra visai uždrausta socialdemokratų partija.

Vadinasi, komunistinės diktatūros gali daryti, ką tik jos nori, bet demokratijos — ne!

ŠVEICARAI SUĖMĖ 11 ŠNIPŲ

Šveicarijos teisingumo departamentas pranešė apie "labai rimtą bylą", kurioje yra traukiami tieson 11 asmenų, suimtų dėl šnipinėjimo ir apgavystės svetimos valstybės naudai.

Kaltinamieji buvo suimti Ženevos ir Lausanne'os kantonuose. Svetima valstybė, kuriems tie šnipai tarnavo, sako, esanti Prancūzija.

Dviem dienomis anksčiau Šveicarija pareikalavo, kad komunistinė Čekoslovakija atšauktų karinį atstovą ir du jo padėjėju iš savo pasiuntinybės Berne.

VATIKANAS PUOLA PERONĄ

Vatikano laikraštis "L'Osservatore Romano" smerkia Argentinos vyriausybę dėl religijos laisvės varžymo areštuojant kunigus ir dorovės griovimo legalizuojant skyrybas.

Atvira kova tarp Argentinos vyriausybės ir katalikų bažnyčios prasidėjo prieš kiek laiko, kai prezidentas Juan D. Peron viešai apkaltino kai kuriuos katalikų bažnyčios vadus, kad jie stengiąsi pakirsti vyriausybės autoritetą žmonėse ir skverbiasi į peronistų kontroliuojamą darbininkų unijų konfederaciją.

"L'Osservatore Romano" rašo, kad trys Argentinos vyskupai buvo apšaukti "valdžios priešais" ir keli kunigai suimti.

Laikraštis apibūdina Argentinos skyrybų ("divorso") įstatymą, kaip "pasikėsinimą prieš kunigiją, katalikus ir bažnyčią".

Argentina yra katalikiška šalis.

GENEROLŲ VAIDMUO "ČISTKOJE"

Šiomis dienomis buvo sušaudyti buv. sovietų saugumo ministeris Viktor S. Abakumov ir trys jo padėjėjai, kiti du saugumo valdininkai, gavo ilgas kalėjimo bausmes. Juos nuteisė SSSR vyriausiojo teismo "karinė kolegija".

Abakumovas buvo apkaltintas tuo, kad jisai ėjęs "avantiūros ir politinės provokacijos keliu", vykdydamas uždavinius, kuriuos jam buvo paveęs Berija (prieš metus laiko sušaudytas sovietų žvalgybos viršininkas). Kaip ir Berija, jisai tardęs tam tikrus partijos veikėjus, valdžios tarnautojus ir sovietų inteligentus, iškeldamas jiems bylas, parėmtas melagingais kaltinimais.

Įdomu yra tai, kad Abakumovą ir jo draugus pasmerkė mirčiai karo teismas, kuriam pirmininkavo gen. leit. E. L. Zeidin.

Tas pats generolas dalyvavo ir teisme, kuris prieš metus laiko nubaudė mirtim Beriją.

Buv. sovietų žvalgybos viršininką Beriją teisė tribunolas, kuriam pirmininkavo maršalas Ivan S. Konev. Kiti tribunolo nariai buvo gen. K. S. Moskalenko, profesinių sąjungų pirmininkas Nikolai M. Švernik ir gen leit. Zeidin. Taigi iš keturių vyriausiųjų tesėjų trys buvo armijos generolai.

Dabar vienas iš tų generolų vadovavo karo teismui, pasmerkusiam buv. saugumo ministerį Abakumovą.

Tai dar vienas įrodymas, kad šitose "čistkose" svarbią rolę vaidina armija. Kova eina tarp kariuomenės ir politinės policijos. Armijos generolai nori sunaikinti žvalgybos galią.

Spėjama, kad netiesioginiu būdu čia esąs įveltas ir premjeras Malenkovas, kuris turėjo labai artimų ryšių su žvalgybos viršūne. Chruščiov gali panaudoti šitą faktą jo diskreditavimui.

Lenkų nesąmonės apie Lietuvą

Paskutiniais keleriais metais emigracijoje gyveną lenkų mokslininkai ir pseudomokslininkai tiek daug visokiomis progomis rašo apie Lietuvą bei jos "garbingą praeitį Rzeczpospolitos ribose", kad kyla nauji įtarinėjimai: nejaugi jie vėl bandys siūlyti lietuviams unijos idėją?

Aš manyčiau, kad lenkų spaudoje pasirodžiusios žinutės apie galimybę pakviesti Stasį Lozoraitį Lenkijos prezidentu, nėra iš piršto išlaužtos, bet sudaro tik vieną narelį lenkų unijinėse pastangose. Atrodo, kad, iš tikrųjų, jie galvoja kada nors vėl Lietuvą paimti savo globon, ruošdami tam "mokslinę" dirvą ir tikėdamiesi Lozoraitį padaryti antruoju Jogaila.

F. Neveravičius talkininkauja lenkams

Londone lenkai turi savo kurselius, kuriems suteikė "Vilniaus Stepono Batoro Universiteto" vardą ir kuriuose karts nuo karto suruošiamos paskaitos Lietuvos klausimais. Oficialiai skelbiama, kad tuose kursuose tęsiamos Vilniaus universiteto, kurį atkūręs Juozas Pilsudskis, ir kuris nustojęs veikti 1939 m., tradicijos.

Iš eilės tokių paskaitų, kurios vyko per keletą metų, susidarė ciklas, pavadintas "Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemių praeitis"(Dzieja ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego). Tą ciklą minėtasis "universitetas" išleido 1953 m. atskira knyga.

Lenkų spauda praneša, kad paskaitininkų tarpe buvęs ir **Fabian Neveravičius**, kuris paruošęs "Lietuvių kultūros ir kūrybos bruožus" (Zarys kultury i tworczosci litewskiej).

Pažymėtina, kad tiek tas veikalas, tiek minėtų kursų paskaitos yra unijinio ir antilietuviško pobūdžio. Dėtis prie tokios kompanijos, kuri užsieny pasiėmė tęsti Vilniaus universiteto tradicijas, žinodama, kad tikrasis Vilniaus universitetas veikia ir dabar, tai paneigti ir išduoti savo tradicinį lietuviškumą, tai pakliūti ant lenkiškos meškerės, kuri nuo "Aušros" laikų nesugebėjo susirasti aukų susipratusių lietuvių tarpe.

Bet matyt, šis Fabian Neveravičiaus žygis sutampa su bendra vad. Londono "Santarvės", į kurios centro komitetą jis įeina, programa. Juk ir Stasys Lozoraitis yra artimas "Santarvės" žmogus. Iš tų tipų lietuvių visuomenė dar gali daug netikėtumų susilaukti.

Lietuviai yra slavai

Chicagoje gyvenąs lenkų "mokslininkas" Waclaw Panucewicz (2042 W. St. Paul St.) parašė "studiją" apie Pabaltijos tautas. Pagal tą studiją, ir prūsai ir lietuviai buvę slavai ir praeity kalbėję lenkams suprantama kalba. Tik IX ir X amžiuose atsikrausčiusios nuo Elbės upės giminės, kurios išstūmusios "slaviškuosius prūsus."

Giminingi prūsams lietuviai taip pat buvę slavai. Lietuvos pavadinimas kilęs iš žodžio "Lutwa". "Lutwa" buvo vadinamos žemės, kuriose gyvenę slavų "lutikų" giminės (pagal Elbės — Labos upę). Vėliau "Lutwa" pavirtusi į "Litwa", kintant balsei "u" į "i". Tokių pakitimų esą ir daugiau. Pavyzdžiui, įvardžiai, lietuviškasis "tu", germanų "du" pavirtęs į slaviškąjį "ty". Lietuviškoji bendratis "būti", išvirtusi slavų "być".

Lenkija eidama į uniją su Lietuva, į Lietuvą žiūrėjusi, kaip į "broliškąją" tautą, kurios kalbą supratęs kiekvienas lenkas.

Tik žemaičiai neslavai

Autorius išimtį daro tik žemaičiams, kurie priklausę skirtingai rasei negu lietuviai. Maždaug trečiame amžiuje jie atkeliavę iš Volgos aukštupio ir apsigyvenę tarp Nemuno bei Dauguvos. Jų kalba buvusi panaši į indų sanskritą. Kadangi jie buvę labai uždari, tai nesimaišę su vietos gyventojais slavais ir savo kalbą išsaugoję. Kryžiuočiams slenkant į Rytus,jie noriai bendradarbiavę su užpuolikais, nes juos žavėjęs germanų tvarkingumas.

Po žalgirio mūšio jie vėl sugrįžę į Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ribas, bet išlaikę savo individualumą. XVI šimtmety pasirodžiusios reformatų išleistosios "propagandinės" maldaknygės žemaičių kalba, buvo pavadintos "lietuviškomis" ir nuo to laiko patys žemaičiai ėmę save vadinti "lietuvisais", "lietuvninkais" ir sutrumpintai "lietuviais".

Po pirmojo pasaulinio karo nepriklausomoji panemunės respublika pasivadinusi taip pat "Lietuva" ir visai be rekalo laikiusi save buvusios Didžiosios Kunigaikštijos tąsa, nes, nei į istorines sienas, nei į uniją su Lenkija nepretendavusi.

Pilsudskis ir Želigowskis apie Lietuvą

Autoriaus žodžiais, Pilsudskis 1919 m. išvaręs iš Vilniaus bolševikus, savo atsišaukimu kreipęsis į buv. Didž. Liet. Kunigaikštijos gyventojus, o Želigowskis užimdamas Vilnių 1920 m., jo sritį pavadinęs "Centraline" o vėliau "Vidurine Lietuva". Turint galvoje lietuvių slaviškumą, Pilsudskio ir Želigowskio žygiai esą pateisinami.

Minėtoji Panucewicz studija pavadinta pirmuoju tomu. Matyt, pasirodys ir tolimesnieji tomai. Net lenkų spauda, komentuodama tą leidinį, abejoja del autoriaus teigimų, nors, esą, jame naudojama be galo daug mokslinės medžiagos.

Mums atrodo, kad tokiems išvedžiojimams, kokiais lenkų visuomenę maitina Panucewicz plauko mokslininkai, tinka pačių lenkų dažnai vartojamas pavadinimas — "bzdury".

— S. K.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

ALGIRDAS MARGERIS (Tęsinys)

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

ANTROJI DALIS

VIII.

— Dabar jau tikrai mudu plauksime.

— O-o, — giliai atsidūsėjo mergaitė, pakeldama akis į ąžuolą. — Aš, rodos, jaučiu, kaip šitas girių karalius džiaugiasi savo viduramžiu.

— Senatve, vaikeli, niekas nesidžiaugia.

— Kovoja prieš ją, — lengvos pašaipos adatėlės sublizgo jos lūpose.

— Sakai, kovoja prieš žilus plaukus, veido raukšles, sustingusius sąnarius, rambų protą ir raišą atmintį, — šypsojausi ir aš, tik be pašaipos adatėlių lūpose.

— Daugiausia prieš veido raukšles.

— Bet kad veido raukšlės yra laiko raštas. O laikas visur rašo, visur pažymi, kad jis yra buvęs ir savo pėdsakus palikęs.

— Man regis, kad daug vertingiau yra kovoti prieš nepalankias gyvenimo sąlygas, aplinkybes, visokias blogybes ir likimo sunkumus, negu prieš neišvengiamą, neištrinamą laiko raštą.

— Tai žinoma. Bet taipgi gerai žinoma, jog labai dažnai sulaiko žmogų nuo kovos perdaug didelė jo kantrybė, ir jis klusniai neša sunkesnę naštą, negu augšti kalnai, apkrauti sniego kūgiais.

— Bet Jėzus sakė, kad "palaiminti romieji, nes jie paveldės žemę".

— Tačiau ją paveldėjo plėšrieji ir valdė per tūkstančius metų. Net mūsų tėvynėj Lietuvoj, iki panaikinimo baudžiavos, žemę valdė tik plėšrieji, o romieji laistė ją savo prakaitu ir krauju. Bet ir to dar nepakako. Plėšrieji liepė jiems lipti į medžius ir kukuoti, kad galėtų šaudyti juos — kaip gegutes.

— Ir šaudė?

— Žinoma, o jie tylėjo, kentėjo ir mirė.

— Bet sakoma, kad kantrybė yra viena iš didžiausių žmogaus dorybių.

— Tai tik saikinga kantrybė. Perdėta kantrybė yra jau nebe dorybė, o tik visiškas ištižimas ir pasidavimas, nes tada žmogus atsisako nuo kovos, kuri yra viso gyvenimo, visos pažangos varomoji jėga. Jis aklai pasiduoda daromoms jam skriaudoms, užsimerkia prieš gyvenimo blogybes ir stengiasi ko ramiausiai tylėti, kentėti, melstis ir laukti išsivadavimo pomirtinio gyvenimo sapnų karalijoj.

— Bet šitas ąžuolas niekada taip nedarė ir nedaro, — pakėlė mergaitė akis į ąžuolą:

— Žinoma, kad ne. Kam jis būtų ąžuolas. Jis niekad prieš nieką be reikalo nesilenkė, žemiškų ar dangiškų malonių neprašė, vadinasi, nei žemės, nei dangaus ponams nepataikavo, nevergavo. Jis visada buvo JIS, didžiosiomis raidėmis galvojant ir rašant.

— Ak, dėduk, jei kiekvienas žmogus tikrai jaustųsi JIS (ir aš čia galvoju tik didžiosiomis raidėmis JĮ), tai tiek daug silpnavalių, pastumdėlių, ištižėlių ir kitų ambicijoms bei užgaidoms vergaujančių šioje žemėje nebūtų.

— Nebūtų ir neteisybės, melo, apgaulės, pavydo, keršto, išnaudojimo, skurdo, vargo, valkatynų, išmaldos, tamsybės ir vergiškojo klusnumo, kuris sulygina žmogų su menkiausiu šliužu.

— Sociologijos profesorius sako mums studentams, kad jei žmogus nežiūri į gyvenimą kritiškai, nedaro jame pažangos, nekopia augštyn kultūriniais ir medžiaginiais savo laimėjimais, tai jis nesąs tikras, laisvas ir save gerbiąs žmogus, bet tik visų vėjų draikomas trukšlys.

— Tai labai aišku. Juk žmogus be kritiško noro, galios ir valios visai aklai pasiduoda kitų įtakai, ambicijai, užgaidoms, savinaudiškumui, garbėtroškai ir net diktatūrai — tai pikčiausiai žmogaus gyvenime tironijai! Ir tada jis jau nebebūna žmogus, o tiktai bemintis, bevalis žmogpalaikis. Ir kai su juo kalbi, tai kuo ryškiausiai jauti žmogų be žmogaus.

— Tai todėl ir tas mūsų sociologijos profesorius sako, kad be kritiško galvojimo ir apsisprendimo žmogus yra tik skruzdžių bendruomenės narys. Jo asmeninė laisvė ir savigarba, sako, yra mirusi ir palaidota kaimenės garduose, o jis bepalikęs tik smulkutėlis, menkutėlis religinės ar politinės hierarchijos šapelis, kurį visi blaško taip, kaip tik panori.

— Iš mažų vaikų ir persenusių senių nėra ko daugiau ir norėti. Tik be galo gaila, kad ir viduramžį einančiųjų tarpe yra tokių, kurie, nors ir būdami augščiausioje savo kūno ir proto, ypač proto, stiprybėje, lengvai duodasi ujami, trempiami ir dulkėmis laikomi.

Mergaitė vėl pakėlė akis į ąžuolą ir tarė:

— A, kokia keista ir nerimta gamta, sakau, jos dėsniai, taisyklės ir tikslai. Juk jaunystė dažniausiai esti padaužiška, senatvė beviltiška, tai kas gi pagaliau belieka? — klausė ji ir, valandėlę pagalvojusi, labai jautriai atsakė: — Viduramžis, viduramžis, dėduk!

Jos skruostai staiga suliepsnojo. Ji jaudinosi. Jos akys tylėjo ir kalbėjo, slėpė ir viską pasakė, ėjo ir lėkė, degino ir rijo.

— Viduramžis, viduramžis, dėduk! — dar labiau ji jaudinosi, dar karščiau liepsnojo jos kraujas, atsimušęs visame jos veide ir akių languose. Aš pirmąkart pamačiau ją taip augštai iškilusią emocijų sparnais ir taip karštai varstančią mane žaibo žvilgsniais. Bet tie žvilgsniai, nors ir be galo stiprūs, visdėlto buvo taip labai švelnūs, nuoširdūs ir geri, kad mano nujautimai sakyte sakė, jog jie išplaukia tik iš labai mylinčios širdies, labai susižavėjusios sielos ir staiga suliepsnojusių jausmų. Tačiau aš nenorėjau tikėti savo nujautimais ir ją paklausiau:

— Ko tu, vaikeli, taip jaudiniesi?

Ji nieko neatsakė. Jos akys buvo pilnos ašarų. Ir ji staiga pakilo, žengė porą žingsnių į mane, nes tik tiek tolio aš nuo jos ir tebuvau, atsiklaupė prie mano kojų ir, pagriebusi mano rankas, karštai jas bučiavo.

— Vaikeli, kas tau darosi?

Ji sukniubo ant mano kelių ir giliai kukčiojo.

— Vaikeli, tu niekad taip nedarei.

Ji tylėjo, spaudė mano rankas ir galvą glaudė prie mano kelių. Aš jaučiau ją prie savo kojų, kaip mažą vaiką. Aš glosčiau jos galvą ir plaukus, kurie buvo išsisklaidę ant jos kaklo, pečių ir veido iš abiejų pusių, — išsisklaidę kaip vaiskiausio ryto aušros spinduliai, kaip geriausios širdies šiluma, kaip giliausių akių meilė, kurioje atsimuša tyriausios mergaitės siela... Paskui aš paėmiau ir pakėliau jos galvą nuo savo kelių. Jos blakstienai ir skruostai blizgėjo ankstybo žiedo rasos kamuolėliais. Jų buvo labai daug, tiek daug, kaip jos širdyje-sieloje meilės žodžių, kuriuos, matyti, ji seniai norėjo man pasakyti, bet dėl to labai gražaus mergiško drovumo ir slapties nesakė. "Bet dabar ji turės man pasakyti", galvojau. O išsitraukęs iš kišenės nosinėlę, kurią ji man padavė šį rytą, geros šeimininkės rūpestingumu ir juoku tardama, jog tai jos pačios gražiai išplauta ir sulyginta, gaudžiau nuo jos veido jos širdies bei sielos perlus. Paskui pabučiavau ją į kaktą, skruostus ir tariau:

(Bus daugiau)

Philadelphia, Pa.

Jau po bendruomenės rinkimų

Įdomus, įvairus ir nuotaikingai margas LB Philadelphijos apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 12 d. Tautinio Pašalpinio klubo antrojo aukšto salėje, 928 E. Moyamensing Ave. To klubo patalpose jau kelintą kartą bendruomenės narių posėdžiaujama jautraisiais lietuvybės reikalais, kurių paskutiniuoju metu čia yra atsiradę labai daug. Ir šį kartą atsilankius į metinį susirinkimą daug vertingų reiškiamų minčių buvo galima pasiklausyti, išgirsti tikrai gabių ir gerų kalbėtojų, suvokti jų tarpusavio nesutarimo priežastis ir nuomonių skirtumus. Susirinkusieji nutarė bendruomenės veiklą ir toliau plėsti ir tobulinti.

Susirinkimui pirmininkavo prof. Dr. J. Puzinas, sekretoriavo stud. Liūtas Jurskis. Tenka pasidžiaugti, kad mūsų studentija pradeda aktyviau reikštis visuomeninio darbo bare. Pirmiausia Kunigų Vienybės atstovas prel. I. Valančiūnas pasakė kalbą, kad po Perkūno kulto katalikybė Lietuvoje atgaivino ir prikėlė senovės priešų užguitą lietuvį. Ir šiandien Lietuvos baisiose nelaimėse tik katalikybė lietuvių tautą ir jos bendruomenę gali padaryti stiprią ir laimingą. Senelis pralotas kalbėjo gana nuoširdžiai. Jis dėstė reikalą tiesiai, reikšdamas religines tiesas taip kaip jis jas suprato. Jo kalba visų buvo taip ir suprasta ir priimta.

Pranešimus apie bendruomenės veiklą padarė pirm. B. Raugas ir iždininkas J. Norkus. Iš pirm. pranešimo paaiškėjo, kad metų bėgyje valdyba turėjo 26 posėdžius. Suruoštas Vasario 16 minėjimas davė Altui $2,268.68 įplaukų. Čiurlionies sambūrio koncerto pelnas perduotas Balfui. Būta ir daugiau parengimų, k. a.: Erdmono Simonaičio priėmimas, Lietuvių Dienos suruošimas. Bendruomenė rėmė ir lietuvišką šeštadieninę mokyklą. Po tam tikrų pastangų pagerėjo santykiai ir su Philadelphijos lietuviškų parapijų klebonais. Šiais metais Kunigų Vienybė savo atstovu skiria kun. Čepukaitį, šv. Andriejaus parapijos kleboną.

Iš iždininko pranešimo: bendruomenė iš viso pajamų turėjo $5,315.04; išlaidų padaryta $4,785.31. Rev. k-jos pranešimą padarė teis. Bern. Žukauskas, rasdamas iždo knygas vedamas pasigėrėtinoje tvarkoje. Klaidų, apsirikimų, apsileidimų ir blogos valios pasireiškimo ženklų nepastebėta. Knygų vedime pirmą kartą išeita iš primityvo.

Iš salės buvo pasiteirauta ar Kunigų Vienybės atstovas yra lygiateisis bendruomenės valdybos narys. Paaiškinta, kad posėdžiuose jis dalyvauja tik patariamuoju balsu. Besidomint, kiek asmenų yra nario mokestį sumokėję iškilo jautrus nario mokesčio nustatymo klausimas. Iki šių metų pabaigos nario mokestis buvo imamas $3 į metus. Esant keliems suaugusiems šeimos nariams mokestis tikrai perdidelis ir jį sumokėdavo tik šeimos galva. Dabar ateinantiems metams iš centro nustatyta mokėti $1, bet apylinkių reikalams leidžiama apsidėti atskiru mokesčiu.

To klausimo palietimas ir jo aiškinimasis sukėlė diskusijas. Vieni gynė nuomonę, kad lėšas apylinkės iždui reikia telkti iš parengimų, o ne iš nario mokesčio, todėl siūlė nario mokestį nustatyti patį mažiausią. Bendruomenė nepasieks savo tikslo būdama neskaitlinga nariais. Pasigirdo nusiskundimų, kad lietuviai patriotai perdaug yra apkrauti mokesčiais. Jie yra apsidėję įnašais parapijai, mokyklai. Aukoms išleidžiami pinigai ir kitais būdais: kiekvienas gauna kurio nors vienuolyno laiškelį, prašantį piniginės aukelės tai statomos koplyčios, liurdo, klebonijos plytai nupirkti, tai vėl kitam kilniam tikslui paremti. Ir čia reikia duoti ir duodama. Prof. A. Jurskis siūlė nario mokestį nustatyti patį mažiausią, po 10 c. į mėnesį, kad lietuvį nepriverstume nuo bendruomenės šalintis dėl perdidelių mokesčių. Tuo klausimu kalbėjo ir daugiau asmenų, jų tarpe Dr. K. Gudėnas ir Dr. V. Maciūnas.

Senasis pirm. gynė pasiūlymą nusistatyti $2 nario mokestį: vieną dolerį centrui, kitą apyl. reikalams. Jis sakė, labai daug bendruomenės reikalų atsirado, kurių be pinigų nepajėgsime sutvarkyti. Reikia remti šešadieninę lituanistinę mokyklą; ne visi tėvai pajėgūs užmokėti už joje besimokančius vaikus. Jei našlė už vaikų mokymą negali sumokėti, tai ar nereikia jos vaikų mokyti lietuviškai? Kurie neišgali sumokėti nario mokesčio, tie padavę valdybai pareiškimą nuo jo atleidžiami. Ižd. J. Norkus pareiškė, kad nario mokestis kaip tik sunkiau išrenkamas iš tų, kurie yra pajėgūs jį sumokėti. Pas tokius jam tekę kelis kartus vaikščioti į namus ir tie vis išsisukinėdavę.

Išryškėjus trims pasiūlymams: nario mokestis metams $2, $1.50, $1.20, balsuojama; už pirmąjį pasiūlymą surinkta 29 balsai, už antrąjį — 4, ir už trečiąjį — 3. Daug paliko nuo balsavimo susilaikiusių. Laimėjo tie, kurie turėjo geresnius ir brangiau apmokamus darbus.

Taip nepajutome, kaip priartėjome prie naujos valdybos rinkimų. Senasis pirm. B. Raugas pareiškė, kad po keliolikos minučių senoji valdyba užbaigs savo amžių, pareigas perleisdama naujai išrinktai valdybai. Rinkiminės k-jos narys teis. V. Mykolaitis paskaitė aštuonių kandidatų sąrašą. Teisininkų ir inžinierių draugijos kandidatais buvo nominavusios du nariu: V. Gruzdį ir teis. J. Klausą. Dr. K. Gudėnas savo kandidatūrą atsiėmė. Aštuonių kandidatų buvo permažai, nes naujoji valdyba nutarta rinkti iš 9 asmenų. Prasidėjo didelių kančių kelias jiems surasti. Kaimynas pasiūlydavo kaimyną, susirinkimo pirm. užrašydavo jo pavardę į sarašą, o šis pasiprašydavo balsą, išdėstydavo dėl kokių priežasčių jis priverstas prašyti jį iš kandidatų sąrašo būtinai išbraukti.

Jų nurodomos negalėjimo priežastys buvo tikros. Ar galėjo kas išdrįsti juos kaltinti už tai, kad pasiūlytiems visuomeninis darbas buvo jau persunkus? O buvo tokių, kurie juos, gaila, ir kaltino. Labai jaudino mintis, kad atsisakiusieji iš tikrųjų buvo likimo palaužti arai, besitaiką prieš saulėleidį saugiai nutūpti ant pirmos pasitaikiusios uolos. Pasiulytas kandidatu prof. Vasiliauskas priminė, kad jam nors nemalonu taip kalbėti, bet gal netrukus teks atnešti gėlių ant jo kapo. Tie jo žodžiai ne vienam atskleidė liūdną tikrovę: salėje buvo susirinkusi į praeitį nueinanti karta. Teko pagalvoti, kur buvo šį vakarą mūsų jaunimas?

Po ilgo atsikalbinėjimo pagaliau sutiko kandidatuoti senasis pirm. B. Raugas, teis. Dr. Stiklorius, Tautinio Pašalpinio klubo pirm. K. Povilaitis, ir kt. Balsavimui pasibaigus galutiniai daviniai paaiškėjo tokie: B. Raugas gavo 50 balsų; teis. Dr. J. Stiklorius — 49; Z. Jankauskas — 42; M. Bigenis — 36; K. Gruzdys — 36; K. Povilaitis 35; stud. Liūtas Jurskis — 31; K. Kazlauskas — 25; Naujoji valdyba išrinkta pajėgi veikti.

Toliau buvo kalbėta dėl bendruomenės ateities planų. Pažymėtina, kad ir ateinančiais metais jos veikla ribosis visuomeninio, kultūrinio ir socialinio darbo baruose. Vasario 16 minėjimas, atrodo, ateinančiais metais bus pravestas ne vienoje kurioje nors vietoje, bet parapijų ir klubų salėse, stengiantis kuo daugiausiai į tuos minėjimus sukviesti lietuvių ir Lietuvos laisvinimui surinkti stabėsnių aukų. Taip pat bus sparčiai žengiama prie apylinkių organizavimo užbaigimo, nes miestas didelis, be apylinkių išsiversti negalima. Didelio darbo pareikalaus organizavimas apygardos valdybos.

Susirinkimo metu Br. Dirmėno iniciatyva prof. Myk. Biržiškos fondui surinkta 18 dolerių pinigų, kurie jau pasiųsti į Los Angeles. —**Algrdas Goštautas**

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Billy Ray Willingham iš Berry (Ala.) buvo areštuotas Brinkley (Arkansas). Jis kaltinamas Sue Fuller nužudymu. Pasak policijos, jis įsigavęs į ponios Fuller namus, ieškodamas maisto. Užtikęs namuose ponią Fuller, jis ją ir nužudęs.

Apie subrendimą

"Tribune" atsakymų į klausimų specialistas gavo iš vieno skaitytojo iš Gary, Ind., šiokį klausimą: "Koks yra protinis amžius vidutinio amerikiečio, susilaukusio 21 metų?" Jis atsako: "Smegenų išsivystymas sustoja apie 16 metus, kas ir yra "suaugusiojo" skaičius, vartojamas I. Q. (inteligentiškumo kvotos) apibrėžimuose".

Trūksta inžinierių

Illinojaus technologijos instituto direktorius Rettaliata sako, jog šio krašto ateitis statoma į pavojų, nes mažėjąs su mokslo laipsniais baigusių mokslą inžinierių skaičius. 1951 m. tokių baigusių mokslą buvo 41,000, o 1954 metais tiktai 20,000.

To sumažėjimo viena iš priežasčių esanti ir ėmimas technikinio personalo, jaunuolių į kariuomenę. Tuo būdu sumažinamas krašto technikinis pajėgumas. Inžinierių vis daugiau dabar reikalaujama, ypač pramonėje, bet jų nesą pakankamo skaičiaus paruoštų. O kraštas tegalįs išlaikyti savo vadovaujamą vaidmenį, jei turėsiąs tokių technikinių pajėgų, išėjusių aukštąjį mokslą ir gavusių atitinkamus laipsnius.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArd. 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Skaitykite "N-nas"

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti natijus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

P. & J. JOKUBKA
Laikrodžių, Brangenybių, Radijo, Televizijos Krautuvė
1. Sužieduotuvių ir vedybiniai deimantiniai žiedai, 2. Rank. laikrodžiai firmų — Cyma, Bulova, Elgin, Wyler ir kt., 3. Sidabro peilių, šakučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E. televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulova, Emerson radijos, 7. Televizijos ir radijo lemputės, 8. Pudrinės, 9. Amžinos plunksnos, 10. Prosai, 11. Vėdintuvai (fans), 12. Patefonai ir plokštelės, 13. Elektriniai indai, 14. Žaislai ir rašymo reikmenys, 15. Lietuviškos knygos ir lietuviškais motyvais papuošti foto albumai.
Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas
4102 ARCHER AVENUE
Chicago 32, Ill. Tel. LA 3-8617

TOYLAND
$25,000.00 vertės žaislų turi būti išparduota nežiūrint kainos. Gražios lėlės, arkliukai, vežimukai, cadillakai, bycikliukai, meškiukai, įvairūs žaislai: staliukai, kėdės. Už vaikams žaislus jus mokėsite mažiau kaip pusę kainos.
BUDRIK'S TOYLAND
ŽAISLŲ KRAUTUVĖ
3241 South Halsted Street

Žiemos Švenčių Sveikinimai
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
NARIAMS, DRAUGAMS IR KAIMYNAMS
Valdyba, Direktoriai ir visas Štabas tariame širdingą ačiū seniems ir naujiems mūsų nariams, draugams bei kaimynams, prisidėjusiems prie CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION išauginimo iki $14,500,000.00.
Kviečiame lietuvius aplankyti mūsų raštinę — Žiemos šventėms puikiausiai išpuoštą Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Pamatysite Kalėdų Senuką su briedžiais, eglutes ir daug puošmenų.
Kiekvienas atsilankęs gaus puikų kalendorių su termometru. Atidariusieji naujas taupymo sąskaitas gaus dar priedo naują rutulinę plunksną. Vaikams, atėjusiems su tėvais, Kalėdų dovanoms duodame Porky—Big Bank ir saldainių. Priklausote ar nepriklausote mūsų bendrovei, atsilankykite ir susipažinkite su viena proporcionaliai smarkiausiai augančia taupymo bendrove.
CHICAGO SAVINGS per 30 metų visada išmokėjo aukštą dividendą. Taupytojams pinigai išmokami pagal pareikalavimą. Visi taupomi pinigai yra apdrausti iki $10,000. Veltui patarnavimas mokant geso, elektros bilas ir keičiant čekius.
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASS'N
6234 SO. WESTERN AVENUE Telef.: GRovehill 6-7575
JOHN PAKEL, Prezidentas

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telefonas: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4.
šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Sovietų technikinis pajėgumas

H. C. Urey, Chicagos universiteto chemikas ir atomo mokslininkas, teigia, jog amerikiečiai per maža tevertiną Sovietų Sąjungos technikinį pajėgumą.

Urey noumone, esąs klaidingas publikos galvojimas, kad Sov. Sąjunga esanti politiškai stipri. Bet esąs nedovanotinas nepriver-tinimas jos technikinių sugebėjimų. Esą, nors kai ką galėję sovietai gauti per šnipus atomo bei vandenilio bombos srityje, bet, jo nuomone, jie ir patys jau toje srityje bus buvę toli pažengę, gal net pralenkę anglosaksus. Vien sušnipinėtomis nuotrupomis, esą, jie nebūtų bombų pasigaminę, jei toje srityje nebūtų nusimanę.

(Tačiau šis mokslininkas, dažnai kalbąs už laisvesnį keitimąsi su visais kraštais moksline informacija, nekalba apie vokiečių bei kitų tautų "savanorišką pagalbą" sovietams ginklų gamyboje.)

* * *

Jei priešas pultų Chicagą vandenilio bombomis, nuo to nukentėtų ne tik pats miestas, bet taip pat ir tolimesnės apylinkės, kaimai. Todėl civilinės gynybos pareigūnai į savo planus įtraukia ir kaimų sritis.

Bombardavimo atveju numatyta suteikti pragyvenimo galimybes apie 1,625,000 evakuotų čikagiečių į užmiesčius; toliau tas skaičius galėsiąs būti padidintas iki 3,700,000.

Tačiau tam atvejui dabar išdirbamas planas, kaip evakuotieji galės pasinaudoti pinigais, jei jie norės prisipirkti maisto iš ūkininkų. Pagal planą numatyta, kad apie 18,000 Illinojaus viešosios gerovės skyriaus tarnautojų turės išdalyti reikalingiesiems pinigus.

Sprogus vandenilio bombai, net už šimtų mylių gali būti išnešioti radioaktyvieji pelenai, tuo būdu gali būti sunaikinti gyvuliai bei kiti gyviai. Planas numato radijo pagalba įspėti gyventojus apie šiokį pavojų. Jau dalijama per organizacijas ūkininkams atitinkama literatūra, nors dabar ir jaučiama didelė apatija ūkininkų tarpe pietiniame Illinojuje, nes jie tariasi, kad šis pavojus jų neliečiąs.

Daug suvažinėjo šventėse

Per Kalėdų savaitgalį buvo suvažinėta eismo nelaimėse 29 žmonės Illinojuje — didžiausias skaičius negu bet kurioje šio krašto valstybėje. Chicagos srityje žuvo 20 žmonių.

Visame krašte užmušta eismo nelaimėse ne mažiau kaip 355 žmonės, taigi kiek mažiau negu buvo pranašauta (370).

Įvairios žinios

— Įvairių pasaulio kraštų studentams buvo suruoštos Kalėdų šventės Chicagos YWCA, 59 E. Monroe.

— Chicagoje 2 žmonės žuvo ir 9 buvo sužeisti bei aptroškinti dūmų namų gaisruose. Vienas asmuo stipriai apdegė sprogus dujinei krosniai 9402 Escanaba.

— Chicagos viešosiose mokyklose pagriežtinta tvarka nepriimti mokinių į aukštesniąsias mokyklas ne iš savo apylinkės. Girdi, mokyklų pasirinkimas didinąs "segregaciją".

— Knox laboratorija Evanstone pagamino pagerintus vaistus naikinti žiurkėms ir pelėms, vad. pivalyn. Penkerius metus išbandytas vaistas naikinąs šiuos gyvius daug greičiau.

— Dvi jaunos moterys mirė per Kalėdas apskrities ligoninėj. Gydytojas sako, jog jų kūne rasta heroino.

— Ateinančiais metais Chicagoje ruošiamasi nutiesti 15 mylių šaligatvių, kurie kainos $409,404.

Padėka

A. a. Antanui Meželiui, mūsų mylimam vyrui - tėveliui mirus, jo laidotuvių dalyviams nuoširdžiai dėkojame: Šv. Antano par. prel. Ig. Albavičiui, gg. vikarams Urbai, Gaučiui ir Petrauskui, varg. Mandeikai, kun. P. Karaliui, gerajam mūsų šeimos gydytojui, Dr. V. F. Kaunui, trejis metus gydžiusiam be medžiaginio išskaičiavimo, karstą nešusiems, šv. Mišias užprašiusiems, vainikus sudėjusiems, mašinas važiuoti davusiems, palydėjusiems, paguodos žodžiais raminusiems, medžiaginiai ir darbais padėjusiems: giminėms Ratomskiui, Šileikiams ir Šinkūnams; Cicero prekybininkams: Budrikams, Kazlauskams ir Putrimams; Zarasiškių Klubui, Mr. W. Bowler — American Phenolic Corpor. Dep. vedėjui ir bendradarbiams, A. F. L. Unijai E. W. Local 1031, Dičiūnams, Rutkauskams iš Rockford, Ill., Žilinskams, Juozėnams, Šuminienei, Žibučiams, mkt. Dunduliui ir gėdul. pietų šeimininkėms Dvilaitienei ir Maskvytienei, laidotuvių direkt. Vasaičiui-Butkui už ypatingai rūpestingą tvarkymą.

Liūdinti ir dėkingi:
žmona **V. Meželienė,**
duktė **Birutė Vabalaitienė,**
ir žentas **St. Vabalaitis**

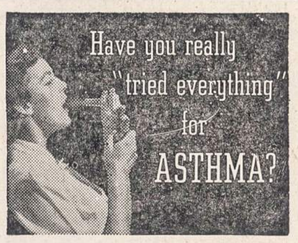

Bandykite gydytis įkvėpuojant
ASTHMA NEFRIN

Duodame purkšlį ir įkvėpuojamą skietinį "A" R. Jeigu į 10 dienų nepasijausite geriau, tai garantuojame pinigų grąžinimą. Nepaprastai lengva vartoti, nes panašūs į miglą garai įkvėpuojami tiesiai paliestas sritis.

Leiskite Jums pasakyti, kad tūkstančiai žmonių, įsitikinę, kad kitos priemonės nepagelbėjo, vartojo

ASTHMA NEFRIN
ir sumažino savo skausmus.

TRAFICANTE BROS.
2301 W. TAYLOR STREET
TAylor 9-9100
759 SO. CALIFORNIA AVE
SAcramento 2-0301
Open Monday and Thursday Evenings

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $50,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

TRUMPAI

— **John P. White** yra parašęs Chicagos universitetui disertaciją daktaro laipsniui gauti, tema "Lithuanians and the Democratic Party: A Case Study of Nationality Politics in Chicago and Cook County" (1953). Jis pažymi, kad lietuviai Chicagos politiniame gyvenime nemažą vaidmenį vaidina, užimdami tautybių eilėje ketvirtą vietą, nors lietuvių gyventojų Chicagoje tesą 3 nuošimčiai.

— **Br. VeSota** turi nedidelį epizodinį vaidmenį filme "The Last Time I Saw Paris", kuris rodomas vietos kino teatruose.

— **Vietoj švenčių sveikinimų aukojo:** Žiburėliui — Antanas Rūkas $5; Vasario Šešioliktosios Gimnazijai — Vyt. ir Ald. Girdauskai $10, Saulius Šimoliūnas $5; Balfui — Viktorija ir Vaclovas Zlatoravičiai, 3122 S. Halsted, $5, Julijona Gybertas $2 (jie ir nario mokestį ta proga susimokėjo Balfui).

— **"Dainavos" ansamblis** tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų vieną savaitę atostogauja. O po N. Metų, antradienį, 1955 m. sausio 4 d., 8 val. vakare, renkasi repeticijai Hollywood Inn patalpose dešimtmečio sukaktuvinio koncerto repertuarui ruošti. Sukaktuvinis koncertas įvyks 1955 m. gegužės 8 d. Orchestra Hall.

— **Bronius Rūkštelė,** 45 South Hermitage Ave., po sunkios vidurių operacijos jau grįžo iš šv. Antano ligoninės į namus. Ligonis jaučiasi gerai, bet dar yra Dr. Tumasonio priežiūroje.

— **Joseph Jakstis,** kuris buvo 71 m. amžiaus, gyvenęs 8039 Luella, mirė praeitą sekmadienį, pats paleidęs kulką sau į pilvą. Jakstis pasisakė policijai, jog šovęsis iš nusiminimo. Jis dar anksti rytą šeštadienį buvo gavęs širdies smūgį.

— **Nerijus Paulionis,** Imm. Conc. School, 4426 S. Fairfield, 11 metų amžiaus mokinys, laimėjo Kalėdų rašinėlių konkurse $25 premiją už savo rašinį anglų kalba apie Kalėdas savo namuose. Jo tėvai, naujieji ateiviai Vytautai Paulioniai, gyvena 2444 W. 46th Pl. Nerijaus paveikslas ir rašinys buvo įdėti "Chicago Daily News" dienrašty.

— **Chicagos jaunimo pasilinksminimas** ruošiamas gruodžio 29 d. (trečiadienį), 6:30 val. vak., Lietuvių Auditorijoje. Meno programą atliks Moksleivių Tautinis Ansamblis: 150 moksleivių choras, 120 taut. šokių šokėjų, 20 kanklininkų, akordeonistai. Šokiams groja B. Pakštas. Mokyklos Bičiuliai kviečia dalyvauti visą jaunimą, moksleivius, studentus, vyresniuosius.

— **Povilas Vilimas,** Viktorijos Tubelienės brolis, išvyko į Tucson, Ariz., pas savo draugą Joną Ascillą. Ten mano išbūti visą žiemą ir, jei patiks, visai apsigyventi.

— **Dr. Laimutė Griniutė** yra išvykusi atostogų į Floridą iki Naujųjų Metų.

— **Pratęsiamas aukų vajus Vinco Krėvės paminklui statyti.** V. Krėvės Paminklo statymo komitetas nuoširdžiai dėkoja už jau atsiųstas aukas ir praneša, kad aukų rinkimas pratęsiamas iki 1955 m. kovo mėn. 1 d.

— **Tradicinis kalėdinis pobūvis** "Naujienose" buvo suruoštas gruodžio 23 d., paruošus dienraščio kalėdinį numerį. Jame gražiai buvo pavaišinti redakcijos, raštinės bei spaustuvės tarnautojai. Labai įvairius ir gardžius užkandžius pagamino p. Levickienė.

Pirmas įvykis

Garsus šveicarų laikrodžių fabrikas CYMA išleido nepaprasto grožio ir gerumo laikrodžius, apie kuriuos reiktų daug rašyti, bet vistiek viską negalima pasakyti, reikia pamatyti pas J. KARVELĮ, 3322 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telefonas: YArds 7-0677.

P. S. Reikalaukite katalogų, siunčiama į visas pasaulio šalis. (Sk.)

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Glorianne Grunklee iki kaklo buvo pasinėrusi sidabriniuose doleriuose, kuriuos Delano Granite Works (Delano, Minn.) išdalino savo darbininkams kaipo dešimties metų bonusus. Toje krūvoje sidabrinių dolerių buvo 29,448.

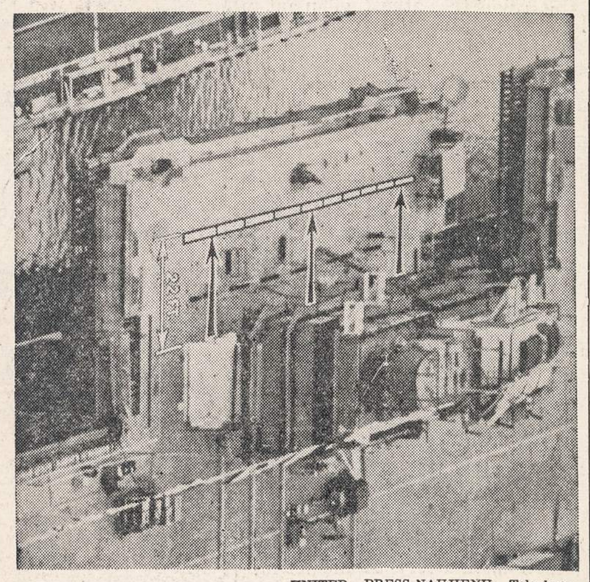

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Čia parodoma The Forrestal lėktuvnešio denis, kuris numatoma padidinti. Tas denio pertvarkymas atsieis apie $1.000.000.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Eureka (Calif.) srity įvyko gana smarkus žemės drebėjimas. Vienas asmuo buvo užmuštas, o sužeistųjų skaičius siekia 25. Nuostolių padaryta už vieną milijoną dolerių su viršum. Šioje nuotraukoje yra vaizduojama krautuvė po žemės drebėjimo.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Prisaikintieji sprendėjai, kurie nagrinėjo Dr. Samuel Sheppardo bylą. Tik po penkių dienų jie susitarė dėl sprendimo, būtent, kad Dr. Sheppard atliko antrojo laipsnio žmogžudystę. Vadinasi, nužudė savo žmoną.

KERŠAI MARGOS ŽINELĖS

Liet. Studentų Šalpos Fondas, kurio centras yra Chicagoje, skundžiasi, jog į jo vajaus prašymus teatsiliepė 4%.

Pirmas stoju už mūsų studentų parėmimą. Mūsų visuomenė neišeis ubagais, jei paaukos mūsų besimokančiai jaunuomenei dolerį kitą; tai jai nesukliudys nei karų, nei televiženų, pagaliau nei auzų įsigyti ir atsakančiai moderniais piliečiais auklėjamiems vaikams kamikų pirktis.

Bet manau, kad jaunieji akademikai, kurie ieško objektyvios tiesos, nepalaikys pikta valia, jei čia, kiek objektyvesniam vaizdui, ir mažutę pastabėlę prikergsiu: kiek %% mūsų studentų JA Valstybėse studijuoja lietuviškosios kultūros dalykus? Kiek jųjų, kad ir didžiojoje skerdyklų sostinėje, atsilanko į mūsų kultūrinius parengimus ar prie jų prisideda?

* * *

Ir vėl kalbant apie tas aukas. Pirmiausia aukoja ne tie, kurie turi, bet tie, kurie nori kitiems pagelbėti.

Anądien Lietuvių Kalbos Draugijos susirinkime buvo sumesta keliolika dolerių mūsų uoliajam tautosakos rinkėjui J. Būgai, kuris pats neturi skatiko prie dūšios. Vienas iš pirmųjų aukojo vienas senas profesorius, kuris jau pusmetis kaip atleistas iš darbo, o dabar jo gauti, tur būt, ir nesitiki.

* * *

Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija 1953 metais išleido prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istorijos" I dalį. Veikalas, didžiausio visų laikų mūsų knygos ir kultūros istorijos žinovo parašytas, turėtų būti mūsų, ypač svetur atsidūrus, kur mūsų praeities šaltiniai taip skurdžiai ir sunkiai beprieinami, gaudyte išgaudytas ir reikėtų šaukte šaukti, kad jau šiandien pat būtų išleistas tos didžiai vertingos knygos tęsinys. Ypač atsimenant garbingą veikalo autoriaus amžių.

Bet štai minėtoji draugija skelbiasi norinti tai padaryti, tačiau skundžiasi, kad maža teišpirkta I dalies.

Energija kitose sritysę mums kartais liejasi per kraštus, bet kultūros darbe?

Tai būdinga sukaktuvinius spaudos metus baigiant ... **P. Rg**

Vienas trijų žvejų guli ligoninėje

Edmundas Paulauskas sunkiai serga. Jis nuo gruodžio 21 d. guli St. Anthony Hospital, kur gauna kraujo transfūzijas.

Paulauskas yra vienas iš trijų Lietuvos žvejų, 1951 metais laivu pabėgusių iš bolševikų. Jis yra vedęs ir turi 4 mėnesių sūnų. Paulauskui yra reikalingas kraujas. Jei kas iš jo draugų ar pažįstamų norėtų paaukoti kraujo, turi kreiptis į St. Anthony Hospital, LA 1-1710 susitarimui dėl valandos. Ligoninės lankymo valandos yra nuo 2—3 ir 7—8 val. po pietų.

Būtų gera, jei Chicagos lietuviai jį aplankytų.

Bronius Budginas,
St. Anthony Hospital

POPIEŽIAI IR LIETUVA

KUN. M. VALADKOS

Pati naujausioji lietuviška knyga

246 puslapiai—Kaina $2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuotai nušviečia lietuviams primestą Viduramžių dvasią, lenkų apaštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, jezuitus ir kitus reikalus. Ypatingai plačiai paliečia Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukrauta pas autorių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platintojai gauna nuolaidą. Knygą galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA moteris arba vyras, indams plauti. New Archer Grill, kampas Archer ir Halsted.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA senesnio amžiaus moteris dirbti šeimoje. Nėra skalbimo, tik lengvas namų ruošos darbas ir prižiūrėti 4 metų mergaites. Turi kalbėti angliškai. Valandos nuo ryto 8:15 iki 4 po pietų. 4 dienas savaitėje. Šeštadieniais nuo 8:15 iki 11:30 val. ryto. Nereikia dirbti sekmadieniais. Reikalingas teisingumo paliūdymas.
Skambinti CRawford 7-4988

REIKALINGA mergaitė dirbti taupymo bendrovėje. Skambinti LA 3-6719.
4038 Archer Ave.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

DVIEJŲ didelių kambarių pilnai apstatytas, apšildomas butas, vonia, šiltas vanduo. 2531 West 38th Street.

IŠNUOMOJAMAS 6 kambarių butas. Gera transportacija. Pečiais apšildomas. Naujai išdekoruotas. Tinka didelei šeimai. 10424 So. Trumbull Ave. Savininką galima rasti aukščiau nurodytu adresu arba 10440 So. Trumbull Ave.

PIRMAME aukšte 3 kambarių apartmentas, vonia, gazu šildomas.
2657 W. 24th PLACE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

ŠVENČIŲ DOVANA
2 aukštų, 11 kambarių mūrinis namas. 3 krautuvės, 3 vonios, geros pajamos. Platus sklypas. Arti lietuviškos mokyklos ir bažnyčios Roselande. Nepatikėsite, kad jį būtų galima nupirkti už $17,500, o tikrai tik tiek prašo.
Mūrinis 2 aukš. namas. Graži krautuvė ir 6 kambarių butas. Automatiškai apšildomas vandeniu. Dvigubas garažas. 59th, tarpe California ir So. Western. Tiktai $22,000.
Apinaujis šviesus 2 aukštų mūrinis namas Marquette Parke. Pilnai įrengtas butas rūsyje. Šildomas karštu vandeniu su stokeriu. Naujas stogas, dvigubas mūro garažas. $26,000.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis sklypas su pavėsiu ir vandentrėškiu. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos šildymas. Kaina neaukšta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsižvelgiant į gražią vietovę. Galima turėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicagos prie vandens. Prašome prisiųsti smulkų aprašymą, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių įsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.
P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!